

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний університет
Освітня програма	20728 журналістика
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	061 Журналістика

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	168
Повна назва ЗВО	Сумський державний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	05408289
ПІБ керівника ЗВО	Карпуша Василь Данилович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.sumdu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/168>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	20728
Назва ОП	журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра журналістики та філології
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій; Кафедра іноземних мов; Кафедра маркетингу; Кафедра міжнародних економічних відносин; Кафедра економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування;
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	вул. Римського-Корсакова, 2
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	1651
ПІБ гаранта ОП	Садівничий Володимир Олексійович
Посада гаранта ОП	доцент
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	v.sadiv@journ.sumdu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-582-25-17
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(054)-233-02-25

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна вечірня	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

ОНП «Журналістика» третього рівня вищої освіти на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії започатковано у 2016 р. (наказ МОНУ №590 від 30.05.2016, зі змінами від 22.02.2021 наказ МОН №19-л). У Сумському державному університеті перший набір відбувся у 2016 р. згідно з Правилами прийому на 2016 р. Підготовка доктора філософії зі спеціальності «Журналістика» в СумДУ постала на фундаменті, позначеному багаторічним досвідом навчання бакалаврів, магістрів, кандидатів наук. Підготовку аспірантів розпочато у 2012 р. за спеціальністю 27.00.01 теорія та історія соціальних комунікацій галузі соціальні комунікації. Важливими складовими також є фахова активність викладачів, їхня наукова діяльність, реалізація міжнародних програм, журналістська робота, експертна практика у світових медійних та освітніх проєктах, стажування в європейських навчальних центрах. Напрацювання з галузі соціальних комунікацій стали методологічною основою журналістикознавчих досліджень, а соціокомунікаційний науковий підхід сформував їх методологію. Це дозволило випрацювати основні інноваційні принципи, теоретичні засади, практичні інструменти підготовки доктора філософії. Із моменту ліцензування ОНП щороку коригувалася. Модернізація відбулась у 2019 р.: оновлено ОНП, змінено навчальний план, уведено нові дисципліни. Суттєве корегування відбулось у 2020 р. Зміни пов'язані з розвитком науки про журналістику й технологій, процесами роздержавлення ЗМІ, прийняттям нової Стратегії розвитку СумДУ, необхідністю підвищення рівня узгодженості програмних результатів навчання з компетентностями тощо. Завдяки цьому викристалізувався основний фокус програми – науково-дослідницький та пошуково-прикладний. Акцент робиться на: поєднанні науково-аналітичних, академічних, дослідницьких, інноваційних та практичних компетентностей і навичок у галузі журналістики, соціальних комунікацій, комунікативістики; формуванні системного наукового світогляду для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі дослідницько-інноваційної діяльності, розвитку критичного мислення та практичного застосування набутих знань; підготовці фахівців, здатних планувати й проводити наукові дослідження, займатися викладацькою діяльністю та практичною журналістською роботою. Під час проєктування враховано досвід провідних ЗВО: КНУ ім. Т. Шевченка, НаУКМА, ЛНУ ім. І. Франка, ін. А також досвід європейський університетів, отриманий у рамках участі випускової кафедри в міжнародних освітніх грантах «Crossmedia and Qualitats journalismus» (проєкт Євросоюзу Темпус IV, 2012–2015 рр.), та «Journalism Education for Democracy in Ukraine: Developing Standards, Integrity and Professionalism» (проєкт ЄС ЕРАЗМУС+, 2018–2021). До розроблення й унесення змін долучалися адміністративний склад СумДУ і факультету ІФСК, НПП кафедри журналістики та філології, яка є базовою для формування групи забезпечення спеціальності й робочої проєктної групи ОНП; представники основних роботодавців за фахом.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року			У тому числі іноземців		
			ОД	ОВ	З	ОД	ОВ	З
1 курс	2020 - 2021	1	1	0	0	0	0	0
2 курс	2019 - 2020	6	5	1	0	0	0	0
3 курс	2018 - 2019	3	3	0	0	0	0	0
4 курс	2017 - 2018	2	2	0	0	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	7969 реклама і зв'язки з громадськістю 8247 журналістика
другий (магістерський) рівень	4045 Медіа-комунікації

	16450 реклама і зв'язки з громадськістю 19311 медіакомунікації 6728 журналістика
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	20728 журналістика

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	191574	36751
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	191574	36751
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>Onp_Ssu_2020.pdf</i>	rVtooBwRgWtF9yEnB5xKoGqQWV8FpIaS98YLZWKDIgU=
Навчальний план за ОП	<i>Navchalnyi_Plan_2020.pdf</i>	03x7EcQ2C7xbbF4VSvqaDibUtbxeCXnr1M/YhvSTuhg=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Retsenziia_Oleksenko_2020.pdf</i>	79DSQu82IL7dN9EF3rlPdNgomt5dZESTKuMZzfTgWSA=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Retsenziia_Sydorenko_2020.pdf</i>	O+EdiHEXnaOyX2Z+SiQiCGt7fk2LEdLln5pSqCbfXmY=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Retsenziia_Fedoriv_2020.pdf</i>	g5vGZD8BotMholkA25Kdh76Bkg8ykMsHKUPrj74taUE=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Освітньо-наукова програма спрямована на забезпечення підготовки висококваліфікованого фахівця нової формації, здатного працювати за світовими стандартами в умовах швидкозмінного, багатофункціонального, технологізованого інформаційного середовища, демонструвати системне мислення, самостійно організовувати та проводити мультидисциплінарну науково-дослідницьку й інноваційну педагогічну діяльність, аналітичну роботу в галузях журналістики, комунікативістики, а також володіти дослідницькими навичками високого рівня, мати вміння та сучасні знання для управління соціокомунікаційними процесами.

ОНП орієнтується на сучасні наукові дослідження в медіагалузі, базується на валідних наукових результатах. Орієнтує на актуальні наукові дослідження в галузі журналістики, соціальних комунікацій, комунікативістики за напрямками: теорія та історія соціальних комунікацій і журналістики; прикладні соціально-комунікаційні технології; інформаційне суспільство та інформаційно-комунікаційний простір; на актуальні журналістські спеціалізації, у межах яких можлива подальша медійна, педагогічна та наукова кар'єра.

Унікальність ОП: оптимальне поєднання академічних та професійних вимог; практична журналістська й викладацька робота, академічна мобільність, міжнародне стажування; розроблення та практична реалізація аспірантами власних наукових, дослідницьких і моніторингових проєктів, участь у виконанні госпдоговірних і держбюджетних наукових тем кафедр факультету й університету.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

На момент розроблення ОП повністю корелювалася з місією та стратегією ЗВО, визначеними Концептуальними засадами діяльності на 2010–2020 рр. Оновлена мета ОП відповідає змінам у місії й стратегії (<http://surl.li/ffqm>), що відбулись упродовж останнього циклу планування, визначених Стратегічним планом розвитку СумДУ на 2020–

2026 рр.

Основна стратегія – ефективний сталий випереджальний розвиток університету як інноваційно орієнтованого центру досконалості, конкурентоспроможного у світовому освітньо-науковому просторі, передусім через високу якість підготовки фахівців на рівні кращих світових практик, що й ураховано при формуванні ОНП. СумДУ виконує місію забезпечення беззаперечної конкурентної переваги послуг, що надаються, їх адаптивності під потреби сучасного стрімкозмінного світу та бездоганної досконалості.

Це передбачає: підготовку високоосвіченої інтелектуальної еліти суспільства (ОНП формує системний науковий світогляд, загальний культурний кругозір, академічну добросовісність, що, зокрема, відображено у ПРН1, ПРН3, ПРН6); забезпечення високих вимог ринку праці фахівцями нової формації (ПРН2, ПРН4, ПРН7); генерування нових знань через масштабну мультидисциплінарну наукову діяльність (ПРН8, ПРН9, ПРН11).

Базовими постулатами візії та місії СумДУ є служіння суспільству, освітня діяльність, дослідження та соціокультурна місія.

Освітня програма корелює з основними стратегічними цілями, завданнями та заходами реалізації стратегії ЗВО.

**Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

Головне при врахуванні інтересів здобувачів – досягнення мети програми, що полягає в підготовці кваліфікованого фахівця нової формації, здатного працювати за світовими стандартами в умовах швидкозмінного, багатофункціонального, технологізованого інформаційного середовища, демонструвати системне мислення, самостійно організувати та проводити мультидисциплінарну науково-дослідницьку, інноваційну педагогічну та високопрофесійну журналістську діяльність. Для цього відбувається постійний, регулярний, системний діалог зі здобувачами. Так, після вивчення дисципліни викладачі проводять опитування, щоб співвіднести бачення викладача та здобувача, виявити очікування, і, як підсумок, удосконалити навчальний процес. Внесені зміни як у формування тем дисциплін, так і в їх назву. Аспіранти долучені до перегляду та оновлення ОНП під час опитування в рамках впровадження системи внутрішнього оцінювання якості освітньої діяльності (<http://surl.li/syau>; <http://surl.li/syaz>; <http://surl.li/silf>) та проведення фокус-груп <http://surl.li/silb>. Враховані пропозиції аспіранта, члена РПГ. Здобувачі беруть участь у формуванні каталогу освітніх дисциплін. ОНП обговорена та схвалена на засіданні Ради з якості факультету іноземної філології та соціальних комунікацій (<http://surl.li/siei>), до складу якої входять члени студентського самоврядування. Наприкінці кожного навчального року проводяться опитування аспірантів щодо удосконалення ОНП.

- роботодавці

Інтереси роботодавців враховані шляхом підготовки фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері журналістики та комунікативістики, застосовувати інноваційні принципи педагогічної діяльності.

Відгуки та зауваження щодо проєкту ОНП висловили потенційні роботодавці: провідні мас-медійники регіону, представники Інституту журналістики КНУШ, МЕРУ ім. С. Дем'янчука, КНЕУ ім. В. Гетьмана, Академії наук України в галузі комунікативістики, Благодійного фонду газети «День», Громадського радіо, ін.). Долучена до визначення цілей і програмних результатів навчання експертна рада роботодавців зі спеціальності Об1 «Журналістика» (<http://surl.li/rasc>).

Процедура затвердження ОНП та змін до неї передбачає обов'язкове рецензування представниками професійного журналістського середовища. Так, ОНП 2016 року рецензував В. Бойко (голова Сумської організації НСЖУ); ОНП 2019 та 2020 рр. – Т. Федорів (д-р наук із держ. упр., заступниця Голови Правління ГО «Громадське радіо», Головна редакторка «Громадського радіо»).

Моніторинг і перегляд ОНП щодо удосконалення змісту освітніх компонентів для забезпечення відповідності вимогам ринку праці здійснюється РПГ, до її складу входить представник медіасередовища Інна Битюк (канд. наук із соц. комунік., директорка ТОВ «Медіа Битюк», заслужений журналіст України). Професійно журналістською займається гарант ОНП: як автор, медіаексперт, медіатренер

- академічна спільнота

1. Інтереси академічної спільноти університету – шляхом участі в обговоренні проблем та ухваленні відповідних рішень на засіданнях випускової кафедри, РПГ ОНП, радах забезпечення якості факультету ІФСК та СумДУ, що дозволило досягти точності формулювання результатів та інших складових освітніх компонентів, випрацювати принципи академічної свободи під час викладання дисциплін.

2. Національна академічна спільнота: створення умов для співпраці з представниками інших закладів вищої освіти, наукових установ, а також комунікації з академічним середовищем на конференціях, під час роботи над науковими темами, через участь в академічній мобільності тощо; урахування рішень і пропозицій членів НМК із журналістики та інформації щодо підготовки аспірантів, які зможуть працювати у ЗВО країни на різних медійних кафедрах та факультетах/інститутах; рецензентами ОНП є представники академічної спільноти, зокрема Наталя Поплавська (ТНПУ ім. В. Гнатюка), Володимир Олексенко (ХДУ) та Наталя Сидоренко (КНУ імені Тараса Шевченка) – рецензії та відгуки <http://surl.li/rc1t>.

- інші стейкхолдери

Інтереси інших стейкхолдерів, зокрема місцевих органів влади та споживачів інформації, враховано при оновленні ОНП Журналістика на 2019 і 2020 рр. Відбувалося це з огляду на кілька важливих чинників. Перше: Сумська область розташована на кордоні з країною, що веде відкриті пропагандистські антиукраїнські кампанії. Тож

завдання журналіста-науковця – уміти цю пропаганду виявляти та їй протидіяти. Друге: проведення адміністративної реформи – укрупнення районів та створення громад. У зв'язку з цим формуються категорично інші структура поширення інформації та принципи інформування населення, ніж ті, що існували впродовж багатьох десятиліть. Також бралися до уваги: завершене роздержавлення комунальних ЗМІ, усезростаюча роль інтернет- та соціальних медій, використання сучасних медіатехнологій для впливу на маси. Виходячи з цього, переформатовано фахові компетентності, зокрема передбачено здатності: аналізувати можливі загрози щодо цілісності національного інформаційного простору в сучасних умовах та розробляти технології його захисту; застосовувати комунікаційні технології під час розроблення програм щодо вироблення й поширення достовірної, доступної й валідної інформації, передбачення сучасних медіавпливів та запобігання їм, формування громадської думки тощо. Також скориговано ПРН3 ОНП та передбачено вміння переосмислювати наявне й створювати нове цілісне знання та/або професійну практику, розв'язувати значущі проблеми у сфері журналістики, місцевої зокрема.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі й програмні результати навчання відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці у сфері журналістики й соціального комунікування, що дозволяє випускникові бути конкурентоспроможним завдяки отриманим компетентностям із розуміння й уміння самостійно організовувати та проводити мультидисциплінарну науково-дослідницьку й інноваційну педагогічну діяльність, аналітичну роботу в галузях журналістики, комунікативістики, зв'язків із громадськістю тощо.

Мета, завдання та принципи ОНП синхронізуються з положеннями Статуту Національної спілки журналістів України, Кодексу професійної етики журналіста, таких міжнародних недержавних організацій, як Reporters sans frontières, Freedom House, Committee to Protect Journalists, інших. На розуміння та реалізацію їх статутних вимог і принципів спрямовані ПРН4, ПРН6, ПРН7.

Випускник ОНП є затребуваним у сфері освіти, науки, журналістської діяльності та медіабізнесу й може працювати на посадах керівника, радника, наукового співробітника, викладача. На запит роботодавців він повинен генерувати нові ідеї, застосовувати в науковій діяльності сучасні інформаційні технології, керувати свідомо та відповідально комунікаційним процесом у різних його формах, розробляти та управляти проектами, виявляти лідерські якості, вільно презентувати й обговорювати результати діяльності українською та іноземними мовами, що відбито в цілях та програмних результатах навчання.

Підготовка саме таких фахівців є метою цієї освітньої програми.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

ОНП враховує регіональний та галузевий контекст, оскільки компетентності й результати навчання передбачають знання та розуміння історії, теорії, сутності процесів, організаційних форм і структури журналістики в системі соціокомунікативної діяльності, соціокультурних підвалин взаємодії засобів масової комунікації з соціумом на локальному, регіональному, національному та міжнародному рівнях (ПРН1).

Проведення адміністративної реформи й у зв'язку з цим формування іншої структури поширення інформації та принципів інформування населення, завершене роздержавлення комунальних ЗМІ, усезростаюча роль інтернет- та соціальних медій обумовило коригування фахових компетентностей (ПРН3).

Регіональна й галузева спрямованість наукових досліджень врахована в темах дисертаційних робіт аспірантів (національний рівень – І. Вірченко, Л. Дяговченко, регіональний рівень – В. Яременко, О. Гедз, галузевий контекст – О. Горда, Т. Мостіпан, М. Садівнича, Д. Солодовник, В. Сучкова) та в освітніх компонентах (ОК2, ОК4, ОК6, ОК8, ОК9).

При підготовці ОНП враховувався галузевий контекст діяльності медійних ГО національного (ІДПО, ІМІ, «Детектор-медіа», «Академія української преси», «Академії наук України в галузі комунікативістики») та регіонального («Сумський обласний прес-клуб», «МедіаКомпас», «Асоціація регіональних ЗМІ Сумщини») рівнів. Це дає можливість випускникові розвиватися самому, розвивати наукову та професійну журналістську діяльність, бути затребуваним на ринку праці.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При розробленні ОНП робоча група дотримувалася інструкцій МОН та СумДУ для чіткого виконання національних ліцензійних вимог щодо організації підготовки докторів філософії. Враховувався досвід університетів-лідерів у галузі журналістики та комунікативістики. Перш за все це КНУ імені Тараса Шевченка та НаУКМА. Так, досвід КНУ ім. Шевченка використано при розробці ОК6 щодо забезпечення ПРН10. Досвід Києво-Могилянської академії – при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вибору дисциплін іншого рівня освіти і через вибір дисциплін, а також проведення наукових аспірантських семінарів.

Проводилися консультації з науковцями та потенційними працевластцями з Херсонського держуніверситету, НДІ пресознавства ЛННБУ ім. В. Стефаника, МЕРУ ім. Дем'янука, Української академії друкарства, ін.

Враховано досвід: європейських університетів, отриманий у рамках участі викладачів у міжнародних освітніх проектах Темпус IV та Erasmus+; міжнародних структур – EUA-CDE, EURODOC, положень «European University Association»; рекомендацій Болонського семінару «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» тощо. Це дозволило сформулювати унікальні ПРН: знати історію та розуміти теорії щодо взаємодії ЗМК із соціумом; застосовувати в науковій діяльності сучасні інформаційні технології; залучати програмне забезпечення та різноманітні інформаційні системи; відповідально й свідомо керувати комунікаційним процесом у різних його формах і типах, що й забезпечує розширення кругозору здобувачів.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» для освітньо-наукового ступеня доктора філософії відсутній. Зміст освітньої програми дає можливість досягти результатів навчання, які визначені Тимчасовим стандартом вищої освіти СумДУ (<http://surl.li/sifc>). Науково-освітня програма «Журналістика» відповідає дескрипторам 8 рівня Національної рамки кваліфікації: в аспірантів за час навчання формуються концептуальні та методологічні знання в галузі; спеціалізовані уміння, навички й методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та інновацій; високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність тощо.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

З огляду на відсутність затвердженого стандарту вищої освіти в Сумському державному університеті відповідно до Національної рамки кваліфікацій (НРК) розроблено «Тимчасовий стандарт вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика» (ТСВОЖ) – <http://surl.li/sifc>. Також ураховані Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти.

У процесі формування ОНП використано Матрицю відповідності компетентностей і дескрипторів НРК, що є інформаційним додатком до ТСВОЖ. Загальні та фахові компетентності, передбачені ОНП, відповідають ТСВОЖ і дескрипторам НРК. Загальні та фахові компетентності ОНП повністю відповідають компетентностям ТСВОЖ. Відповідність програмних результатів ОНП дескрипторам НРК:

- знання (ЗН1), які забезпечують концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань.

Приклади відповідних ПРН з ОП: ПРН1, ПРН3, ПРН7, ПРН9;

- уміння/навички (УМ1, УМ2, УМ3), необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже наявних знань і професійної практики; для започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; критичного аналізу, оцінки й синтезу нових і комплексних ідей. Приклади відповідних ПРН з ОП: ПРН2, ПРН5, ПРН6, ПРН8;

- комунікації (К1, К2), які стосуються наукових досліджень аспірантів, а саме здібності вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери їх наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому, а також уміння використовувати академічну українську та іноземну мови в професійній діяльності й дослідженнях. Приклад ПРН з ОП: ПРН4, ПРН9, ПРН10, ПРН10;

- відповідальність і автономія (ВА1, ВА2), які дозволяють випускникові аспірантури демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності, а також здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення. Приклади відповідних ПРН з ОП: ПРН2, ПРН3, ПРН6, ПРН7, ПРН11.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

60

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

45

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

15

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

ОНП розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» і Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах). Формується на компетентнісній основі з орієнтацією на результати навчання зі збалансуванням загальної (філософські, мовні компетентності й універсальні навички дослідника) і поглибленої фахової (здобуття концептуальних та методологічних знань зі спеціальності) підготовки, забезпечення індивідуалізації навчання (включення дисциплін вільного вибору для розвитку індивідуальних освітніх траєкторій).

Об'єктом вивчення та діяльності журналістської спеціальності є методологічні засади, феномени, явища та міждисциплінарні дослідження теорії та історії соціальних комунікацій, журналістики, видавничої справи й редагування, прикладних соціально-комунікаційних технологій, реклами та зв'язків із громадськістю, комунікативістики, медіаменеджменту.

Цілі навчання, відповідно до ТСВОЖ, – підготовка фахівців, здатних оволодіти науковим інструментарієм проведення досліджень, орієнтуватись у системі організації наукової та практичної медіадіяльності, розв'язувати комплексні професійні та/або дослідницько-інноваційні проблеми в галузі соціальних комунікацій. Загальну підготовку забезпечують освітні компоненти ОК1–ОК7: фокус спрямовано на досягнення ПРН1–11. Професійну підготовку забезпечують ОК8–ОК10: сфокусовано на досягнення ПРН1, ПРН3–8, ПРН10–11. Для посилення мовної підготовки запроваджені обов'язкові дисципліни «Культура наукової української мови» (ОК6), «Англійська мова академічного спрямування» (ОК7) та можливість вивчення іноземних мов як вибіркових. Для підготовки фахівців, здатних розв'язувати комплексні проблеми в дослідницько-інноваційній діяльності, уведено «Методологію та методи наукових досліджень», що має як фундаментальну (формує ЗК1–2), так і фахову (ФК1, 2, 6) складові.

Вибіркові дисципліни дозволяють кожному сформувати індивідуальну освітню траєкторію з урахуванням дослідницьких інтересів. Список вибіркових дисциплін щороку оновлюється. До нього включаються також дисципліни інших рівнів підготовки та з відкритих онлайн-курсів – «Coursera», «ВУМ online» (<http://surl.li/sifr>; <http://surl.li/tfan>).

Зміст ОНП відповідає теоретичному змісту предметної галузі: забезпечує формування знань про теоретико-методологічні засади дослідження та навичок розв'язання актуальних завдань у сфері журналістики, що створюють підґрунтя для розроблення й упровадження інноваційних рішень теоретичного та прикладного спрямування.

Вагомий компонент підготовки – науковий аспірантський семінар «Scientia Magnae». Участь у ньому беруть викладачі та всі здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії (<http://surl.li/rskv>; <http://surl.li/tcdy>).

ОНП передбачає використання загальнонаукових і спеціальних методів, методик і технологій, застосування яких уможлиблює виконання оригінального наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичну й практичну цінність.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Індивідуальна освітня траєкторія реалізована через індивідуальний план виконання ОНП підготовки доктора філософії та вільний вибір навчальних дисциплін. Індивідуальний план узгоджується з науковим керівником, завідувачем кафедри, заступником декана з наукової роботи та затверджується Вченою радою факультету.

Мета проєктування індивідуальної освітньої траєкторії – поглиблена підготовка за сферами, що визначають характер майбутньої журналістської діяльності, наукової підтримки для проведення дослідження, сприяння розвитку особистих інтересів через можливість:

- вільного вибору дисциплін (каталоги 1 – <http://surl.li/sifm>, 2 – <http://surl.li/sifr>, розширений – <http://surl.li/tfan>) в обсязі, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту»;
- вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів освіти, інших ОНП (<http://surl.li/feyn>);
- вибору форм вивчення: традиційна, змішана, онлайн;
- участі у програмах внутрішньої та міжнародної мобільності, у тому числі віртуальних академічних обмінів;
- визнання результатів навчання за підсумками вивчення масових онлайн-курсів (<http://surl.li/npqn>);
- неформальної освіти шляхом участі в роботі творчих лабораторій, літніх/зимових шкіл, тренінгів тощо.

Особливості реалізації способів формування індивідуальних освітніх траєкторій, розподіл функціональних обов'язків у сфері організаційної, інформаційної та консультативної підтримки викладені у відповідних локальних нормативних актах, розміщених на сайті СумДУ (<http://surl.li/rimb>).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Сформована нормативна база для забезпечення права здобувачів на вільний вибір дисциплін: Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в СумДУ (<http://surl.li/skzx>), рішення вченої ради «Про вдосконалення структури та змісту ОНП та навчальних планів здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня» <https://tinyurl.com/4x5xpz8k>.

Заходи вільного вибору дисциплін здобувачами:

1. Підготовча робота (кожного навчального року в термін до 1 листопада): ознайомлення (організаційні збори) з особливостями освітнього процесу та структурою навчальних планів у розрізі обов'язкових і вибіркового складових; інформування здобувачів про порядок, строки та особливості реєстрації для вивчення дисциплін вільного вибору. Інститут підготовки кадрів вищої кваліфікації (ІПКВК) протягом 1–10 жовтня ознайомлює здобувачів з індивідуальним планом підготовки в аспірантурі, можливостями формування індивідуальної траєкторії, переліком обов'язкових і вибіркового дисциплін, процедурою вибору, надає для заповнення здобувачам індивідуальний план підготовки.
2. Методична робота щодо формування/оновлення каталогів дисциплін вільного вибору:
  - до 31 жовтня кожного навчального року Рада з забезпечення якості вищої освіти факультету ІФСК подає пропозиції щодо формування каталогу дисциплін вільного вибору (загальної підготовки) аспірантів для подальшого затвердження на Раді з якості СумДУ. До формування каталогу долучаються органи студентського самоврядування (зокрема НТСА) та роботодавці;
  - у термін до 30 грудня кожного навчального року Рада з якості факультету (<http://surl.li/rskz>) актуалізує перелік дисциплін вільного вибору циклу професійної підготовки з урахуванням результатів опитування здобувачів вищої освіти щодо організації вивчення дисциплін, результатів моніторингу ринку праці, якими виявлено невідповідність наявних дисциплін його потребам тощо. Перелік формується з урахуванням уже затверджених тем аспірантів поточного року прийому та пріоритетної тематики наукових досліджень їх потенційних керівників на майбутній рік.
3. Процедура реєстрації для вивчення певних вибіркового дисциплін здійснюється здобувачами шляхом подачі письмової заяви на ім'я директора ІПКВК протягом двох тижнів із дати їх зарахування. На підставі заяв формується подання на розподіл академічних груп за обраними дисциплінами до навчального відділу. За результатами вибору формуються групи (потоки). Враховуються мінімальні та максимальні обмеження, встановлені каталогом

вибіркових дисциплін. Протягом 1-го курсу аспірант може змінювати свій вибір дисциплін, на підставі чого вносяться зміни в його індивідуальний навчальний план. Забороняється змінювати вибір дисциплін, викладання яких передбачено в поточному навчальному році.

Вибір дисциплін відбувається через особистий кабінет здобувача освіти.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

За ОП передбачено практичну підготовку здобувачів з викладацької та журналістської діяльності.

Практична викладацька підготовка передбачена ОК10 «Педагогічна практика за професійним спрямуванням». Мета: набуття досвіду навчально-педагогічної й методичної діяльності, розвиток професійних компетентностей ведення педагогічної діяльності, закріплення теоретичних знань, опанування сучасними освітніми технологіями тощо – досягнення ПРН11.

Практична підготовка з журналістики передбачена ОК8 «Актуальні концепції масмедіа та соціально-комунікаційних відносин» (виконання пошуково-дослідного завдання: базуючись на темі власної дисертаційної роботи, вивчити, наскільки автори журналістських матеріалів розраховують вплив медіаконтенту на аудиторію) та ОК9 «Сучасні дискурси журналістикознавства» (проведення власного наукового дослідження відповідно до завдань дисертаційної роботи з презентацією його результатів).

Елементи практичної фахової підготовки мають ОК4 «Управління науковими проектами» (підготовка проектною заявки на фінансування наукових досліджень та її «краш-тестування»), ОК5 «Методика підготовки наукових праць» (підготовка наукової статті за IMRaD структурою), ОК6 «Культура наукової української мови» (розвиток умінь і навичок мовностилістичного аналізу, підготовки наукових текстів, самопрезентування, ведення наукового діалогу й дискусії). Згідно з опитуванням 2021 р. аспіранти сповна задоволені компетентностями, здобутими під час практичної підготовки за ОП (<http://surl.li/silf>).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Навчання дозволяє здобути м'які соціальні навички через освітні компоненти, що формують основні загальні компетентності, та опосередковано – через фахові освітні компоненти.

Дисципліни циклу загальної підготовки формують системний науковий світогляд, здатність генерувати нові ідеї (креативність), досконалий рівень володіння українською та англійською мовами, дослідницькі навички високого рівня, розуміння засад академічної культури й етики, важливості саморозвитку. Дисципліни цього циклу також спрямовані на розвиток переліку загальних навичок, рекомендованих EUA-CDE та EURODOC.

Дисципліни циклу професійної підготовки формують навички комунікації, лідерства, здатності брати відповідальність і вирішувати завдання в критичних умовах, працювати в команді, розуміти важливість дедлайнів, здатність системно мислити.

Перелік soft skills узгоджено за результатами обговорення з роботодавцями, академічною спільнотою, вивчення вимог ринку праці, з урахуванням Рамкової програми ЄС щодо ключових компетентностей для навчання протягом життя.

Розвитку soft skills сприяє використання таких методів навчання: проблемно-орієнтоване та робота в групах, метод кейсів, взаємооцінювання, рецензування, аналіз ситуацій, навчання на основі наукових дискусій, залучення аспірантів до реалізації конкретних наукових та мас-медійних проектів. Соціальні навички набуваються також під час виступу на конференціях та науковому аспірантському семінарі.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Задля співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП із фактичним навантаженням здобувачів застосовується підхід адекватного розподілу аудиторного навантаження та самостійної роботи. Загальні вимоги до організації СРС у СумДУ задекларовані в Положенні про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/uattv2r>) (підрозділ 6.3) та інших нормативних актах. Аналіз розподілу навчального навантаження за ОП «Журналістика» в розрізі видів навчальної роботи складає: аудиторна робота – 600 год (33,33 %), самостійна робота студента – 1200 год (66,67 %). Обсяг годин, відведених на СРС у межах окремої дисципліни, за ОП в середньому становить 67 %.

Для підвищення ефективності самостійного освоєння матеріалу використовуються відкриті електронні навчальні ресурси (<https://elearning.sumdu.edu.ua/>) СумДУ, електронний інституційний репозитарій (SumDU Repository) та інші відкриті освітні ресурси як СумДУ (<https://ocw.sumdu.edu.ua/>), так і світу.

Для організації СРС за дисциплінами ОП передбачені консультації викладачів (<https://tinyurl.com/yednzamr>). Для з'ясування реального обсягу навантаження здобувачів освітнього рівня доктор філософії використовуються висновки та рекомендації аспірантів-членів РПГ. На основі аналізу та узагальнення отриманих даних гарантом РПГ подаються пропозиції щодо внесення змін до навчального навантаження на наступний навчальний рік.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються

завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

СумДУ є учасником пілотного проєкту, започаткованого МОН України (наказ №1296 від 15.10.2019), який триватиме до 2023 р. Відповідно в університеті розробляється організаційно-методичне забезпечення з упровадження дуальної форми здобуття освіти (Рішення Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти від 30.06.2020 р. <http://surl.li/ffme>).

Елементи дуальної освіти на ОНП реалізуються кількома шляхами: 1) здобувачі поєднують навчання з роботою за фахом (О. Ващенко, О. Горда, Т. Мостіпан, М. Садівнича, Д. Солодовник). При цьому вони мають право на індивідуальне навчання відповідно до Положення про порядок навчання студентів (<http://surl.li/ffcz>); 2) залучення до науково-дослідної роботи випускової кафедри з виконанням посадових обов'язків згідно з трудовими договорами з відповідною оплатою праці (В. Яременко, Т. Мостіпан, М. Садівнича); 3) виконання аспірантами ролі наукових керівників під час підготовки студентів 1–2-х курсів до наукової конференції «Перший крок у науку» (О. Гедз, М. Садівнича, Н. Руденко, В. Яременко); 4) робота аспірантів членами журі на обласному та Всеукраїнському турнірах юних журналістів (Ю. Коваль, М. Садівнича, В. Яременко); 4) викладацька діяльність у базовому та позабазових підрозділах СумДУ (І. Вірченко, Н. Руденко, В. Сучкова).

Реалізація цих елементів дуальної освіти сприяє підвищенню якості практичної підготовки аспірантів-журналістів відповідно до реальних вимог ринку праці.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://vstup.sumdu.edu.ua/vstup-do-aspirantury/pravya-priyomu-do-aspirantury.html>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Прийом здійснюється на основі здобутого ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста. Правилами прийому СумДУ (<http://surl.li/abd>) для вступу на ОНП «Журналістика» визначено складання двох іспитів – з іноземної мови (англійська, німецька чи французька на вибір) та фахового зі спеціальності. Проводяться вони письмово з використанням тестових технологій.

Програмою фахового вступного іспиту (<http://surl.li/rcdz>) зі спеціальності Об1 «Журналістика» визначено загальне коло кваліфікаційних вимог до теоретичних знань і практичних навичок претендентів для вступу до аспірантури, а також компетентної здатності для проведення наукових досліджень. Програма складена відповідно до ключових положень основних дисциплін спеціальності – «Теорія, методика та практика журналістики», «Теорія масової комунікації та інформації», «Історія журналістики» тощо.

Завдання з іноземної мови базуються на загальноєвропейських вимогах і критеріях. Вступник звільняється від складання іспиту з іноземної мови, якщо він підтвердив свій рівень знання мови дійсними сертифікатами не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти або аналогічного рівня.

Правилами прийому на ОНП передбачені додаткові бали за успіхи в науковій діяльності вступника (статті, патенти, перемоги у ВКСНР та олімпіадах).

Зазначені умови вступу дозволяють визначити рівень початкових компетентностей, необхідних для успішного проходження навчання за ОНП «Журналістика» за ступенем доктора філософії.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/ffmg>) та Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ (<http://surl.li/fezf>). Доступність визнання результатів такого навчання реалізується через прозорі механізми процедури перезарахування освітніх компонент.

Відповідно до зазначеної нормативної бази СумДУ, визнання результатів навчання та перезарахування освітніх компонент здійснюється на основі укладеного договору про навчання (стажування) за програмою академічної мобільності. Перезарахування результатів здійснюється деканом факультету ІФСК згідно з програмою академічної мобільності, затвердженою в установленому порядку, відповідно до наданої академічної довідки або аналогічного документа, отриманого здобувачем вищої освіти в іншому закладі освіти.

Переведення, поновлення здобувачів з інших ЗВО (внутрішнього переведення між програмами, спеціальностями, факультетами) і визнання результатів навчання регламентуються Положенням про переведення, відрахування та поновлення здобувачів у СумДУ, наявним у відкритому доступі.

Поінформованість здобувачів про можливість визнання результатів навчання забезпечується наявністю відповідної нормативної бази у вільному доступі (<http://surl.li/kguz>) та ознайомленням з документами під час оформлення договору про навчання (стажування) за програмою академічної мобільності.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

За період 2016–2021 років таких прикладів не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів неформального навчання регламентується положенням про перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти СумДУ, отриманих у неформальній освіті (<https://tinyurl.com/sq3auzb>). Здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження досягнення здобувачем результатів навчання, передбачених ОНП. Для перезарахування результатів здобувач подає до Інституту підготовки кадрів вищої кваліфікації освітню декларацію та документи, що підтверджують участь у заходах неформальної освіти (свідоцтва, сертифікати, дипломи; опис заходу неформальної освіти тощо). На підставі цього керівник групи забезпечення спеціальності формує комісію з атестації (не менш ніж 3 особи) під своїм головуванням з-поміж членів РПП ОП (участь гаранта в складі комісії є обов'язковою) і групи забезпечення спеціальності. Вона визначає відповідність отриманих результатів неформального навчання та освітнього компонента ОНП, за якою навчається здобувач, обсяг перезарахування, підсумкову оцінку. Рішення комісії затверджується директором ІПКВК. Відповідна нормативна база є у вільному доступі на сайті СумДУ, інформація доводиться до здобувачів на вступних лекціях у перший день навчання, а також через систему електронних особистих кабінетів.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Студенти ОНП «Журналістика» – активні учасники тренінгів, короткотермінових курсів, лекцій, підвищень кваліфікацій, а також займаються самонавчанням. Зокрема Н. Руденко пройшла стажування у National Louis University з інноваційних методик та інформаційних технологій дистанційного навчання (6 кредитів); Ю. Коваль та М. Садівнича – тренінг з адвокації та тренінг із протидії дискримінації (25 годин); О. Гедз, М. Садівнича, Н. Руденко – тренінг «Eufactcheck: загальноєвропейський проєкт: ефективність, перевірка фактів, етика» від ЕЛТА; О. Азімова – учасник програми Global Virtual Program «Excellence in Teaching & Research»; Н. Руденко – тренінг «Mobile journalism». Здобувачі II курсу Т. Мостіпан, відповідно до поданої освітньої декларації, перезараховано 2 кредити на дисципліні «Актуальні концепції мас-медіа» за курс «Train the Train» від InterlinkAcademi з удосконалення методики викладання для журналістів і викладачів університетів, які хочуть стати медіатренерами (150 академічних годин).

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Формами контрольних завдань ОНП є створення і формування елементів індивідуального дослідження. Тож практичні завдання всіх дисциплін циклу професійної підготовки та більшості компонент загальної підготовки передбачають виконання пошуково-дослідного завдання за темою дисертації. Звіт за результатами дослідження подається у формі проєктної роботи, презентації, візуалізації, проєкту наукової статті, написання анотації англійською мовою, укладання бібліографії згідно з державними стандартами тощо. Ці заходи корелюють із поетапною індивідуальною дослідницькою роботою здобувачів, що є складником підготовки дисертації. Викладання проводиться у формах традиційних, мультимедійних, інтерактивних, проблемних лекцій, групового критичного аналізу та проєктної роботи, інтерактивних практичних занять, ситуаційного аналізу, тренінгів. Запроваджене електронне навчання в системі ОСВ СумДУ, «e-learning», MIX СумДУ, «Distance Learning», Google Classroom, Google Meet, самонавчання. Передбачена самостійна робота з можливістю очних та електронних консультацій із викладачем, e-learning за окремими освітніми компонентами, індивідуальні заняття. Академічний персонал, відповідальний за запровадження ОНП та її компонентів, забезпечує узгодженість між програмними результатами й методами навчання та викладання. При цьому дотримуються рекомендації Довідника користувача ЄКТС, відповідно до якого узгодження результатів навчання, видів навчальної діяльності й оцінювання є обов'язковою вимогою до освітніх програм.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентроване навчання за ОНП передбачає: можливість формування індивідуальних освітніх траєкторій; застосування методів активного навчання; акцент на критичному й аналітичному навчанні та розумінні; розширення автономії здобувачів; рефлексивний підхід до процесів навчання й викладання. Втілення такого підходу передбачає: повагу й увагу до розмаїтості аспірантів, їх потреб, уможливаючи гнучкі навчальні траєкторії за рахунок вибіркових дисциплін; застосування різних способів подачі матеріалу; урізноманітнене використання педагогічних методів; регулярне оцінювання й коригування способів подачі матеріалу та педагогічних методів; заохочення почуття незалежності із забезпеченням відповідного наставництва й підтримки викладачем. Рівень задоволеності навчанням вивчається через опитування аспірантів. За результатами 2018–2019 н.р. 75 % опитаних вважали, що програма містить достатньо навчальних курсів, необхідних для успішного виконання дисертаційного дослідження. За підсумками 2019–2020 н.р. таких уже було 92,9 % (<http://surl.li/syaz>). Це свідчить про врахування думки аспірантів щодо організації навчання та наповнення ОНП освітніми компонентами. За результатами опитування 2020–2021 н.р. 100 % респондентів підтвердили відповідність форм і методів навчання заявленим ПРН за ОНП «Журналістика» (<http://surl.li/silf>).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/uattv2r>) в СумДУ визначені основні види навчальних занять, а викладачі вільно обирають форми й методи навчання та викладання, тематику досліджень, не обмежуються у трактуванні навчального матеріалу, формах і засобах доведення його до здобувачів. Види навчальних занять відображаються в навчальному плані та силабусах дисциплін. Викладач обирає найдоцільніші методи для якісного досягнення програмних результатів.

У Кодексі корпоративної культури (<http://surl.li/qcjev>) СумДУ визначено, що університет формує і розвиває атмосферу академічної свободи та академічної відповідальності, взаєморозуміння, створює умови, що сприяють реалізації інтелектуального, професійного й особистісного потенціалу співробітників.

Здобувачі можуть навчатися за індивідуальним графіком, вільно обирати предмети для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Реалізуючи активні методи навчання, викладачі сприяють вільним висловлюванням здобувачами власної точки зору, формують відповідальне ставлення до певних процесів та явищ. У процесі вивчення дисциплін використовується методологічне розмаїття, плюралізм концепцій задля формування у здобувача власних наукових поглядів. Здобувачі є вільними у виборі тем індивідуальних завдань та дисертацій.

Викладачам та аспірантам забезпечено право безкоштовного користування інформаційними ресурсами й послугами структурних підрозділів закладу, фондами бібліотеки.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

На сайті СумДУ <http://surl.li/ktwi> у вільному доступі розміщена вся необхідна інформація щодо організації та змісту освітнього процесу за ОНП: профіль у каталозі СумДУ <http://surl.li/ffbo> – для чіткого визначення і розуміння, який освітній компонент формує певний програмний результат; каталог курсів, що містить інформацію про всі освітні компоненти всіх ОП СумДУ <http://surl.li/ktwl> з можливістю адаптивного відбору користувачем за певними критеріями (формування розпочато з 2021 року); каталоги вибіркових дисциплін; графіки навчального процесу тощо.

Відповідно до нормативної бази СумДУ основну інформацію про навчальну дисципліну (цілі, зміст, очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання) містить силабус, обов'язково розміщений на сайті СумДУ та кафедри <http://surl.li/rclt>. Кожен викладач під час першого заняття надає здобувачам регламент із переліком контрольних заходів та критеріями їх оцінювання, роз'яснює принципи навчання.

На сайті випускової кафедри сформовано сторінку для аспірантів «PhD підготовка», на якій максимально забезпечені інформаційні потреби здобувачів. Крім того, діють спеціалізовані електронні ресурси СумДУ, що містять навчально-методичні матеріали дисциплін, зокрема інституційний репозиторій (<https://essuir.sumdu.edu.ua/>) та електронна бібліотека (<http://surl.li/ffod>) тощо.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Основний фокус ОНП підготовки докторів філософії – поєднання науково-аналітичних, академічних, дослідницьких, інноваційних та практичних компетентностей і навичок у галузі журналістики, соціальних комунікацій, комунікативістики, що повинно завершитися підготовкою і захистом дисертації. Цій меті підпорядковані основні загальні та всі фахові компетентності. Усі дисципліни зорієнтовані на ті чи інші аспекти наукового дослідження, його супроводу (через практикум із формування ефективних проектних команд та запрошення на заняття практиків із НТСА, наукові статті, наукометричні й фахові журнали та збірники, участь у конференціях, через вивчення процесу рецензування та розгляду статей у видавництвах Springer та Inderscience Publishers) та презентації.

Також аспіранти готуються до подання заявок на фінансування з урахуванням досвіду викладачів, серед яких експерти МОН України у цій сфері та НФДУ. У рамках дисципліни «Управління науковими проектами» вони захищають групові грантові заявки.

Навчання за ОНП передбачає застосування дослідницьких методів (індивідуальної та групової проектної роботи); запровадження в межах ОК нових форм організації науково-дослідної діяльності (сценарний аналіз та навчання на основі запитів), спрямованих на розвиток наукового й критичного мислення; створення наукових груп здобувачів для підготовки спільних наукових проєктів, написання наукових статей.

Серед форм поєднання навчання й досліджень також можливість для здобувачів взяти участь у конкурсах НТСА СумДУ <https://tinyurl.com/vn7gzu2>; виступи з результатами наукових досліджень на міжнародних і всеукраїнських наукових заходах; написання наукових статей для публікації у фахових та міжнародних наукових виданнях. Фактично всі аспіранти мають наукові публікації, а статті Н. Руденко та І. Вірченко обліковані базою Scopus. Результати наукової роботи аспірантів відображені на офіційному сайті кафедри (<http://surl.li/rclt>). Так, у проєкті «Спеціалізована система медичного інформування та безпека особистості в умовах пандемій, криз, інших суспільних потрясінь: формування ефективної соціокомунікаційної моделі», що фінансується Національним фондом досліджень України, як молодші наукові співробітники з оплатою праці задіяні Т. Мостіпан та В. Яременко (<http://surl.li/rcor>). Проєкт став основою для оновлення змісту обов'язкових компонент ОК8, а також дозволив розширити складові основних напрямів наукових досліджень здобувачів. У ході реалізації проєкту аспірант В. Яременко спільно зі студентками підготував статтю для фахового наукового журналу. М. Садівнича реалізувала господарствіну НДР (№ 54.16-01.15.СП). До проєкту «Особливості формування національного інформаційного простору України: від радянської системи ЗМІ до демократичної моделі» (№ 0115U001713) залучені всі аспіранти. Дослідження О. Гедз, Н. Руденко, М. Садівничої, Д. Солодовника ввійшли до загального звіту.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Навчально-методичне забезпечення та змісти кожної навчальної дисципліни викладачами складаються та оновлюються щороку, затверджуються гарантом ОНП, завідувачем випускової кафедри та головою ради з якості факультету. Оновленню сприяють кілька важливих чинників:

- у СумДУ сформовані вимоги щодо укладання РП та силабусів навчальних дисциплін з їх щорічним оновленням із урахуванням результатів перегляду ОНП щодо відповідності тенденціям змін у галузі, побажань і зауважень здобувачів, інших стейкхолдерів;

- викладачі випускової кафедри журналістики та філології постійно проходять стажування в європейських освітніх центрах (Німеччина, Велика Британія, Польща, Швеція, Румунія та ін.), беруть участь у міжнародних наукових конференціях, мають публікації у виданнях, що обліковуються базами даних Scopus, Web of Science, Copernicus, ін. О. Ткаченко, В. Садівничий та І. Гаврилюк – учасники міжнародних освітніх проєктів Євросоюзу Темпус та ЕРАЗМУС+. Враховуючи рекомендації рецензентів та у зв'язку з проєктом DESTIN, яким передбачено формування нових освітніх змістів у взаємозв'язку з компетентностями й програмними результатами навчання, у 2020 р. запроваджена дисципліна «Сучасні дискурси журналістикознавства». Зміст вибіркової дисципліни «Наукова бібліографія: практикум» зазнав змін у зв'язку з уведенням нових стандартів оформлення бібліографії та вимог дотримуватися їх у наукових текстах.

На оновлення змісту ОК значний вплив мають аспіранти. Так, за результатами вивчення їхньої думки В. Садівничий спершу змінив тематичне наповнення дисципліни, а з 2020-го удосконалив і назву – «Актуальні концепції масмедіа та соціально-комунікаційних відносин».

Також на оновлення змісту ОК впливають результати напрацювань викладачів, що узагальнені в наукових статтях, у т.ч. виданнях, що входять до БД Scopus та WoS, монографіях, посібниках.

Зміст освітньої компоненти ОК2 змінено в частині, що стосується вміння проводити пошук, систематизацію, оброблення та вибір методу аналізу інформації за допомогою Vosviewer та Google trends при вивченні теми 2.

Викладачі систематично оновлюють курси щодо методів і засобів викладання, навчання, матеріалів для підготовки.

До ОК4 введено додаткові розділи, що стосуються формування здатності аспірантів управляти науковими проєктами та писати пропозиції із залученням працівників НТСА та стартап-центру СумДУ, а також виконання творчих завдань у формі створення проєктної заявки.

Для посилення мовної підготовки з 2019 року введено вибірккову дисципліну «English for Journalism». Граматика англійських текстів із 2019 року перевіряється через сервіс Grammarly.

Для проведення досліджень здобувачі можуть використовувати науково-дослідну базу 10 спеціалізованих центрів факультету ІФСК (<http://surl.li/rgoy>). Науковий проєкт В. Садівничого отримав підтримку НФДУ. Усе це дозволяє підвищити якість підготовки фахівців та відкриває аспірантам можливість участі у виконанні госпдоговірних і держбюджетних наукових тем.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Реалізовувана модель закладу освіти визначає бачення СумДУ як інноваційного рейтингового університету з ідеологією дослідницького. Більшість національних і міжнародних рейтингів відзначають його в групі лідерів серед ЗВО України. У світовому рейтингу THE World University Rankings 2020 (<http://surl.li/tchh>) СумДУ на 2–6-й національній позиції; щорічно входить до рейтингу QS World University Rankings (<http://surl.li/tchl>); із 2016 р. входить до каталогу світового рейтингу ARWU (<http://surl.li/tchn>).

Освітньо-наукова діяльність за ОНП Журналістика узгоджена зі Стратегією інтернаціоналізації СумДУ на 2019–2025 роки <http://surl.li/ffde>.

Задіяні в ОНП викладачі О. Ткаченко та В. Садівничий є учасниками міжнародних освітніх грантових проєктів «Crossmedia und Qualitats journalismus» – ЄС Темпус IV та «DESTIN» (Велика Британія, Швеція, Польща) – ЄС ЕРАЗМУС+; пройшли стажування в університетах Лучіана Блага (Румунія), Ліннеус (Швеція), ім. А. Міцкевича (Польща).

Активна участь аспірантів у міжнародних проєктах: Н. Руденко – координатор від СумДУ проєкту DESTIN, Д. Солодовник, М. Садівничий, В. Яременко – виконавці; О. Гедз, Н. Руденко – інструктори «Regional Professional Center for Basic Media Education»; Т. Мостіпан – медіатренер InterlinkAcademy; Ю. Коваль, М. Садівничий учасники тренінгу «Разом ми сила...» («Cultures Interactive», Німеччина).

Викладачі та здобувачі мають доступ до міжнародних інформаційних ресурсів, провідних періодичних видань у локальній мережі СумДУ та віддалено.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти визначена Положенням про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/uattv2r>) та Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в СумДУ (<https://tinyurl.com/2987ckwv>). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання в межах освітніх компонентів ОНП є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення результатів навчання та своєчасно доводяться до здобувачів. Форми контрольних заходів із навчальних дисциплін визначено в освітній програмі, навчальному плані, робочій програмі та силабусі навчальної дисципліни. Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання, адже під час укладання робочих навчальних програм їх зміст узгоджується з результатами

дисципліни та результатами навчання. Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечуються: ґрунтовним підходом кафедр до їх планування й формулювання; обов'язковим узгодженням результатів навчання, видів навчальної діяльності та оцінювання; наскрізною роз'яснювальною роботою зі здобувачами, у тому числі щодо технологій контрольних заходів, графіка та граничних дат контрольних заходів тощо.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання здобувачів у межах освітніх компонентів ОНП є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення результатів навчання завдяки тому, що на етапі укладання робочих програм форми контрольних заходів мають відповідати результатам дисциплін, скорельованим із програмними результатами навчання.

У межах навчальних дисциплін для визначення рівня засвоєння навчального матеріалу може використовуватись: поточний контроль (оцінювання роботи на практичних заняттях, контроль за виконанням індивідуальних творчих і дослідницьких завдань (проектів), експрес-тестування, презентації, есе), підсумковий контроль у формі письмового екзамену або заліку. Реалізація основних завдань контролю знань здобувачів досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів оцінювання й контролю, що передбачають перевірку розуміння програмного матеріалу навчальної дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних результатів навчання після опанування навчальної дисципліни.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання оновлюється щорічно на початку навчального року й надається здобувачам вищої освіти в розрізі дисциплін у каталозі курсів на головному сайті СумДУ, на сайті випускової кафедри (<https://journ.sumdu.edu.ua/ua/pro-osvitu/phd-pidhotovka>). На першому занятті з дисципліни викладач надає здобувачам регламент із переліком контрольних заходів і критеріями їх оцінювання. З аспірантами різних років навчання проводяться фокус-групові дискусії (<http://surl.li/silb>) та щорічні опитування (<http://surl.li/silf>) щодо оцінювання.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» за третім рівнем вищої освіти не затверджено.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється окремими пунктами Положення про організацію освітнього процесу <https://tinyurl.com/uattv2g> та Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <http://surl.li/rlye>, які передбачають проведення поточного й підсумкового контролю. Організація атестації, правила її проведення регламентуються Положенням про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступенів кандидата й доктора наук (<http://surl.li/slae>). Процедури контрольних заходів за окремими освітніми компонентами містяться в робочих програмах та силабусах навчальних дисциплін, які розробляються відповідно до Методичної інструкції «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення робочої програми навчальної дисципліни» <http://surl.li/ffog>. Силабуси навчальних дисциплін визначають правила проведення контрольних заходів, яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Силабуси є доступними для всіх учасників освітнього процесу в каталозі курсів та на сайті випускової кафедри <http://surl.li/rcld>. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів у межах окремої дисципліни визначаються й доводяться до відома аспірантів на першому занятті й оприлюднюються на сайті випускової кафедри. Усі зауваження про дотримання процедури проведення контрольних заходів висловлюються здобувачами в ході систематичних опитувань через електронний особистий індивідуальний кабінет і враховуються кафедрою в обов'язковому порядку.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується: рівними умовами для всіх здобувачів (тривалість контрольного заходу, його зміст і кількість завдань, механізм підрахунку результатів тощо), відкритістю інформації про умови проведення контрольних заходів та єдиними критеріями оцінювання. Установлені єдині правила перездачі та оскарження результатів атестації. Об'єктивність викладачів під час екзаменів забезпечується проведенням їх винятково у письмовій або тестовій формах. Основною процедурою запобігання конфлікту інтересів відповідно до наказу ректора «Про заходи щодо запобігання корупції» <https://tinyurl.com/tngjzvl> є усунення від ухвалення рішень та вчинення дій в умовах реального конфлікту інтересів. Зазначене забезпечує об'єктивність екзаменаторів.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів?

Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Правила перекладання підсумкового контролю в разі отримання незадовільної оцінки регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/uattv2r>) та передбачають можливість дворазового перекладання – перший раз викладачеві, другий раз комісії. Цей порядок передбачає стандартні етапи: ознайомлення з графіком перекладань, отримання індивідуального екзаменаційного листка, перекладання за стандартними процедурами.

На основі цих правил формуються критерії оцінювання та відповідні процедури за дисциплінами ОП «Журналістика», які визначаються робочими програмами та регламентами дисциплін. Кожен аспірант має право не лише перекласти негативну оцінку, а також підвищити позитивну, виконавши додаткове практичне завдання. Процедури визначені в силабусах.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів у ЗВО урегульовуються таким чином: апеляція може подаватись у разі непогодження з оцінкою атестації; за фактом заяви створюється комісія під головуванням декана факультету ІФСК, члени якої вивчають обставини скарги та визначають, чи були порушення під час проведення атестації. У разі встановлення порушень, що вплинули на результати, оцінка може змінюватися згідно з рішенням апеляційної комісії.

На ОНП «Журналістика» не було випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Рішенням Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ (<http://surl.li/lymz>) визначено основні заходи системної роботи із завершення розробки та подальшої імплементації університетської системи забезпечення академічної доброчесності в освітню й наукову діяльність. Нормативна база університету (<https://tinyurl.com/wlhcgur>) наразі містить комплекс документів щодо розбудови університетської системи забезпечення академічної доброчесності (розділ 2 основної нормативної бази системи управління якістю діяльності СумДУ). Політика й стандарти дотримання академічної доброчесності визначені Кодексом академічної доброчесності, процедури дотримання – Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин (<https://tinyurl.com/vlblwh9>), Методичною інструкцією щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень (<https://tinyurl.com/vnb35kh>), наказами ректора «Щодо створення університетської Комісії з етики та управління конфліктами» (<http://surl.li/obyk>), «Про підписання декларацій про дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу» (<http://surl.li/otxe>). Для організації системної роботи щодо забезпечення академічної доброчесності в університеті створено Групу сприяння академічній доброчесності, діяльність якої регламентується відповідним Положенням (<http://surl.li/ochv>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Керівники дисертаційних робіт здійснюють моніторинг дотримання академічної доброчесності здобувачами впродовж усього періоду навчання та підготовки дисертаційної роботи. Дисертації здобувачів вищої освіти на етапі подання до захисту перевіряються спеціалізованими вченими радами. Перевірка робіт на наявність ознак академічного плагіату обов'язково передує усім іншим процедурам розгляду, алгоритм перевірки визначається п. 5 Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємин (<https://tinyurl.com/vlblwh9>). Університетом укладено договори з компаніями ТОВ «Антиплагіат» та «Plagiat.pl» на використання систем «Unicheck» та «StrikePlagiarism» щодо перевірок дисертаційних і наукових робіт. Для перевірки інших видів навчальних робіт можуть використовуватися програмні продукти, представлені у відкритому доступі. Технічним адміністратором і координатором використання систем «Unicheck» та «StrikePlagiarism» в університеті є бібліотека. Адміністратор створює облікові записи операторів системи та розподіляє права на перевірку робіт на випускову кафедру. Технологічна складова перевірки навчальних і дисертаційних робіт визначена відповідною Методичною інструкцією (<https://tinyurl.com/vnb35kh>). Банк дисертаційних робіт формується в університетському репозитарії (<http://essuir.sumdu.edu.ua/>).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Викликом у сфері академічної доброчесності під час реалізації ОНП є недостатня поінформованість здобувачів вищої освіти про види порушень академічної доброчесності та заходи боротьби з ними. СумДУ долає ці виклики популяризаційними заходами з промоції принципів академічної доброчесності та переваг чесного навчання. Підвищення конкурентоспроможності випускника на ринку праці можливе лише за умови надання освітніх послуг та набуття компетенцій із дотриманням принципів академічної доброчесності, без створення умов для отримання неконкурентних переваг здобувачами під час навчання. Це є основною мотивацією здобувача вищої освіти щодо високоморального навчання. Інструменти впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність СумДУ мають просвітницьку функцію. Серед основних інструментів: інформаційно-консультативне супроводження здобувачів (через веб-сайт «Академічна доброчесність» <https://integrity.sumdu.edu.ua/uk/>); лекції відомих випускників, роботодавців, експертів із тематики переваг чесного навчання, цикли тренінгів для всіх учасників освітнього процесу в межах всеукраїнських і міжнародних проєктів із академічної доброчесності, грантових програм тощо (наприклад, <https://tinyurl.com/y9zs4j4b>); участь СумДУ в проєкті Erasmus+KA2 OPTIMA; розміщення матеріалів, присвячених популяризації принципів доброчесності серед здобувачів (банери, інфографіка тощо); запровадження ОК2 та ОК5 у навчальному плані підготовки аспірантів.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Перелік основних порушень визначений Кодексом академічної доброчесності (<https://tinyurl.com/ukoq7bo>). Виявлення фактів порушення здобувачами здійснюється викладачами й науковими керівниками. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладається на здобувачів і співробітників університету. Рішення щодо виду академічної відповідальності за порушення доброчесності може ухвалюватися зазначеними особами, комісіями з академічної доброчесності та/або університетською Комісією з етики та управлінням конфліктами. Реакція на порушення унормована в Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємин (<https://tinyurl.com/vlblwh9>) і Методичною інструкцією щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень (<https://tinyurl.com/vnb35kh>). Серед видів відповідальності здобувачів за порушення доброчесності можна виділити:

- зниження результатів оцінювання;
- повторне виконання окремого розділу (розділів) або всієї роботи;
- призначення додаткових контрольних заходів (індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо).

За ОНП «Журналістика» випадків порушення академічної доброчесності не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Проведення конкурсного відбору (<http://surl.li/osso>) на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників СумДУ й укладання з ними контрактів передбачає встановлення додаткових вимог до претендентів, у тому числі до виконання критеріїв, що характеризують якість їхньої науково-дослідної й навчально-методичної діяльності. Претенденти подають інформаційну довідку щодо відповідності професійно-кваліфікаційним вимогам, науковій і професійній активності, що дає змогу оцінити їхню професійну й академічну кваліфікації, а зазначені показники є підставою для визначення терміну контракту з НПП.

Для проведення конкурсного відбору створюється центральна конкурсна комісія, до складу якої входять проректори за напрямом діяльності, декан факультету, керівники підрозділів забезпечення навчального процесу та підвищення кваліфікації, голова представницького органу профспілок та студентського самоврядування. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності членів конкурсної комісії, колегіальності, незалежності, обґрунтованості й об'єктивності ухвалення рішень, неупередженого ставлення до кандидатів. Прозорість проведення конкурсного відбору забезпечується чіткою формалізацією вимог до претендентів і регламентацією самого процесу, що супроводжується публікацією відповідної інформації на сайті університету. Основний критерій підбору фахівців для викладання дисциплін – досвід у проблематиці та викладанні (див. зведену інформацію про викладачів, табл. 2).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Регулярно проходять «День кар'єри», фестиваль науки, освіти й культури «СумДУ – сумчанам», на які запрошуються роботодавці для обговорення співпраці. На випусковій кафедрі створено експертну раду роботодавців (<http://surl.li/rasc>) за спеціальністю 061 «Журналістика». Науково-виробничий потенціал роботодавців використовується: для розроблення (представника уведено до складу РПП) і зовнішнього рецензування та перегляду (<http://surl.li/rtki>; <http://surl.li/rrik>) ОНП. У засіданнях кафедри під час затвердження наукових тем аспірантів бере участь координаторка сумської експертної групи ІДПО, керівниця філії кафедри на виробництві, заслужена журналістка України А. Федорина. Для рецензування наукових статей аспірантів залучаються науково-педагогічні працівники провідних ЗВО України. Під час Міжнародної конференції «Між хутором і світом: Культурницька місія Пантелеймона Куліша» (2019 р.) майстер-клас для аспірантів щодо принципів формування наукових доповідей провели акад. М. Жулинський та М. Сулима, Міхаель Мозер, О. Федорук, Н. Сидоренко, А. Євграфова. Організуються стажування науково-педагогічних працівників, які працюють з аспірантами, на виробництві: Я. Яненко стажувався у редакції «Сьогодні.ua», О. Ткаченко, В. Садівничий, Я. Яненко – за програмою «Цифрові медіа для університетів» у МШЖ НаУКМА, В. Садівничий – «Train The Trainer» від InterlinkAcademy.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Професіонали-практики та експерти галузі залучаються як викладачі на умовах сумісництва, як гостьові лектори, автори окремих курсів. У межах проекту «Регіональний професійний центр базової медіаосвіти» (діє за підтримки ФР ЗМІ Посольства США в Україні, керівник О.Ткаченко) для аспірантів, студентів і викладачів тренінги провели А. Куликов, В. Лубчак, І. Пенчук, В. Різун, І. Стрембіцький, В. Іванов. У межах проекту MeDiAPLUR відкриту лекцію прочитав проф. Падерборнського університету М. Бойтнер. Питання динаміки розвитку інформаційного простору Сумщини обговорили з представником Нацради України з питань телерадіомовлення в Сумській області Л. Якубенко (<http://surl.li/rtnk>). Таким чином, здобувачі отримують практичні знання, а кафедра – зворотний зв'язок від роботодавців щодо

сучасних вимог і тенденцій ринку праці в медіа- та освітній галузях.

Крім цього, В. Садівничий бере участь у реалізації медіапроєкту щодо моніторингу видань спільно з експертами Інституту демократії ім. П. Орлика. Як база практичної підготовки при Сумському обласному прес-клубі діє філія кафедри.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Стимулювання професійного розвитку забезпечується врахуванням отриманих сертифікатів професійної майстерності, виданих міжнародними центрами підвищення кваліфікації, у рейтингу структурних підрозділів (<http://surl.li/ffci>), наявність практичного досвіду за профілем враховується при підписанні контракту. Щороку проводиться конкурс Кращі науково-педагогічні працівники (<http://surl.li/kzot>). Сертифікати з інших установ зараховуються в накопичувальній системі ПК.

4 викладачі кафедри мають сертифікати на знання іноземної мови B2, 6 навчаються на безкоштовних КПК з англійської мови.

Наукові керівники аспірантів О. Ткаченко, В. Садівничий, І. Гаврилюк підвищили кваліфікацію «Die Teach the teacher» за проєктом Темпус IV. О. Ткаченко член НМК МОН України з журналістики та інформації, експерт НР МОН України, шеф-редактор газети «Резонанс», голова правління ГО МедіаКомпас, член НСЖУ. Я. Яненко: 15 років роботи в рекламі, керує РА «PR консалтинг», ПК в Європейській журналістській тренінговій асоціації (Бельгія). І. Гаврилюк, О. Сушкова – медіатренери ГО МедіаКомпас.

Гарант ОНП: ПК за програмами «Керівництво науковою роботою здобувачів третього рівня вищої освіти за ОНП доктор філософії» (СН № 05408289/2943-20 від 10.12.2020), «Експерт з акредитації освітніх програм» (НАЗЯВО, сертифікат від 13.12.2019), Train for Trainers з розбудови потенціалу K2 (Еразмус+); 16 років журналістської праці, медіаексперт ІДПО, медіатренер, член правління обласної організації НСЖУ.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

СумДУ має ліцензію на підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за програмами з інноваційної педагогічної діяльності та програмами з електронних засобів і дистанційних технологій (наказ МОНмолодьспорту №2951л від 29.11.2011).

З метою активізації діяльності викладачів щодо забезпечення якості освіти запроваджено конкурс педагогічних інновацій, інновацій ІКТ для сучасної освіти ICT4EDU, кращий НПП, кращий викладач очима студентів, які передбачають моральне та матеріальне заохочення.

Кращі викладачі залучаються до поширення позитивного досвіду та інновацій через систему підвищення кваліфікації.

Показники, що характеризують якість навчально-наукової роботи, враховуються при визначенні рейтингу структурних підрозділів із відповідними механізмами стимулювання.

На основі договорів викладачам надається можливість академічної мобільності та обміну досвідом на різних рівнях. Викладачі ОНП брали участь у міжнародній академічній мобільності та стажуваннях: О.Ткаченко, В.Садівничий – Польща, Швеція, Румунія, Німеччина; І.Гаврилюк – Румунія, Німеччина; у рамках грантів Ж.Моне О. Кубатко читав лекції в НУ «Острозька академія», Є. Артюхов – виконавець проєкту КА2 ОРГІМА.

На кафедрі журналістики та філології створена належна атмосфера професійної діяльності: викладачі, хто працює з аспірантами, є активними учасниками сучасного національного академічного та медіапроцесів; активно в журналістській та освітній сферах працюють аспіранти. Усі вони зсередини знають освітній та медіапроцеси.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Освітня діяльність забезпечується матеріально-технічною базою СумДУ, що відповідає ліцензійним вимогам: високотехнологічна бібліотечно-інформаційна система містить близько 3,1 млн примірників 24 мовами світу; у навчально-науковій роботі використовується понад 2,5 тис. техзасобів, більше ніж 3,7 тис. крм з ліцензійним програмним забезпеченням (26 тис. ліцензій).

На випусковій кафедрі: 3 навчально-наукові лабораторії (візуальних технологій, аудіальних медіазасобів, Apple іMac), кабінет для методроботи, технічно обладнані всі аудиторії, 2 комп'ютерні класи на 27 крм з ліцензованим програмним забезпеченням Microsoft, Adobe, Corel. Вартість техобладнання кафедри перевищує 2 млн 300 тис. Інфореурси формуються відповідно до профілю ОНП і сучасних тенденцій наукових досліджень, включають наукову, навчально-методичну літературу, періодику, бази Scopus і WoS. Працює онлайн-доступ до світових інфореурсів <https://tinyurl.com/y7u6rw4j>. Усі ОК на 100% забезпечені навчальними, методичними та науковими виданнями, що дає можливість досягати цілі й програмні результати завдяки його змістовій насиченості. Запроваджене електронне навчання в системі відкритих курсів СумДУ (Lectur.ED, MIX СумДУ, Distance Learning, Екзаменатріум <http://surl.li/npqn>) та індивідуальні заняття з використанням програмних продуктів Google допомогли безперервно провести навчальний процес в умовах карантину. Аспіранти використовують науково-дослідну базу 10 спеціалізованих центрів факультету ІФСК <http://surl.li/trou>.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби

та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Формування якісного освітнього середовища в СумДУ передбачає:
створення високопрофесійного середовища на факультеті та випусковій кафедрі;
визнання активної ролі здобувачів і спілкування на засадах партнерства;
вирішення значної частини питань за участі НТСА та за допомогою опитувань, що сприяє врахуванню інтересів аспірантів;
збалансування графіка освітнього процесу для планомірної роботи аспірантів над розвитком фахових і загальних компетентностей та індивідуальної дослідницької діяльності;
орієнтацію на саморозвиток;
стимулювання й підтримку участі в дослідницькій діяльності та удосконаленні освітнього процесу (збільшено кількість аудиторій з креативним простором, створено стартап-центр, постійно оновлюється обладнання);
врахування індивідуальних особливостей здобувачів, у т.ч. створення умов для осіб з інвалідністю та соціально незахищених верств населення;
упровадження сучасних технологій дистанційного навчання;
користування здобувачами спортивною та оздоровчою базами;
належне фінансування розвитку інфраструктури.
Забезпечена можливість постійного консультування аспірантів (у т.ч. дистанційно).
Широко використовуються в освітній діяльності власні мобільні пристрої здобувачів, що сприяє розширенню технологій електронного навчання, зважаючи на його активізацію в умовах карантину.
Ефективність підтримки реалізації ОНП в розрізі доступу до обладнання всі респонденти, які його потребували, оцінили на «Відмінно» (<http://surl.li/silf>).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Розроблено й запроваджено систему заходів щодо безпечності освітнього середовища для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. Це, зокрема, регламентація охорони праці, дотримання техніки безпеки, санітарних норм, правил протипожежної безпеки, охорона територій, запровадження Кодексу корпоративної культури (<http://surl.li/qcju>). Безкоштовну підтримку здобувачам і викладачам надає психологічна служба університету (<http://surl.li/ffpx>). Діє центр підтримки сім'ї «Студентський лелека» (<http://surl.li/ffpy>), у якому батьки можуть залишити дітей на час перебування в СумДУ, а також отримати інформаційну, психологічну, соціально-педагогічну та юридичну підтримку.

В умовах розповсюдження COVID-19, згідно з наказами ректора, вжито низку заходів: контроль допуску до університету працівників і здобувачів за умови використання засобів індивідуального захисту та відсутності ознак гострого респіраторного захворювання (ГРЗ); визначено три зміни для навчання здобувачів різних курсів і форм; змінено розклад занять; лекції проводяться лише онлайн, інші види занять – залежно від рівня епідемічної безпеки та наповнюваності групи здобувачів; зменшено кількість посадкових місць в аудиторіях згідно з санітарними нормами тощо; затверджено та доведено до відома здобувачів і співробітників алгоритм дій у разі виявлення ознак ГРЗ тощо.

Усі необхідні обстеження співробітники та здобувачі освіти проходять на базі університетської клініки (<http://surl.li/rpsc>).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Інформаційна підтримка реалізується через інтегроване середовище: АСУ «Університет», у т.ч. електронні особисті кабінети викладачів і здобувачів; системи електронного навчання Umix, OCW, LecturED, інформаційну бібліотечну систему; сайт факультету; програмні продукти Google.

Основну інформаційну підтримку здобувачів забезпечує сайт кафедри, на якому створена сторінка «PhD підготовка» (<http://surl.li/rsel>), сайт Інституту підготовки кадрів вищої кваліфікації (<https://doctorate.sumdu.edu.ua/uk/>), персональні електронні кабінети (<http://surl.li/obxl>). Методичні матеріали для аспірантів є у вільному доступі на сайті випускової кафедри («PhD підготовка», розділ «Навчальні дисципліни» – <http://surl.li/rcld>), додатково викладачі забезпечують поширення навчальних матеріалів засобами електронного зв'язку. Здобувачі використовують можливості індивідуального, групового, дистанційного консультування з викладачами у зручний час. Проводиться регулярне інформування щодо додаткових освітніх та позаосвітніх можливостей.

Працевлаштування аспірантів та випускників забезпечується на рівні університету (діє відділ практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів, оприлюднено бази практик <http://surl.li/rvrs>) і навчального підрозділу. Аспіранти залучаються до оплачуваної роботи (прес-служба СумДУ, деканат, виконання НДР, викладацька діяльність). Діє стартап-центр, на базі якого за європейськими програмами проводяться навчальні курси, майстер-класи, коучтренінги, пітчінги ініціатив, краш-тести аспірантських проєктів тощо.

Особливістю докторської програми з журналістики в СумДУ є те, що всі аспіранти зайняті в науковій, організацій, методичній, викладацькій та медіасферах.

Аспіранти можуть отримати в персональне використання ліцензійні операційні системи та пакети прикладного програмного забезпечення у рамках пільгового академічного ліцензування (<https://it.sumdu.edu.ua>). Також здобувачі можуть користуватися консультативною підтримкою всіх підрозділів СумДУ: управління міжнародного співробітництва, науково-дослідної частини, центрів професійної та післядипломної освіти, розвитку кадрового потенціалу навчального закладу, забезпечення якості вищої освіти тощо.

Згідно з заявою аспіранти забезпечуються гуртожитком, за потреби з ними організовуються зустрічі представників Департаменту соцзахисту населення міста. Діє університетська клініка (<http://surl.li/rpsc>) та позаміський СОЗ

«Універ» (<http://surl.li/obxs>). Якість підтримки здобувачів досліджується у співпраці з органами студентського самоврядування та їх профспілковими організаціями. Під час опитування (25 січня – 7 лютого 2021 року) аспіранти всі види підтримки оцінювали лише як «добре» або «відмінно», «так» або «переважно так» (<http://surl.li/silf>). Результати опитування обговорені під час проведення фокус-групової дискусії (<http://surl.li/silb>).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

СумДУ для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб і можливостей створює інклюзивне освітнє середовище (<https://tinyurl.com/uszoto5>). Для аспірантів, які не мають можливості відвідувати університет, створені умови для здобуття освіти онлайн.

Інклюзивне здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами передбачає навчання у формі індивідуального графіка в загальних групах (Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком <http://surl.li/ffcz>) або навчання в інклюзивних групах (Положення про організацію інклюзивного навчання здобувачів вищої освіти <http://surl.li/ffqg>). Усі без винятку навчальні корпуси й гуртожитки облаштовані пандусами, встановлені підймальні платформи для людей з інвалідністю, розробляються таблички і вказівники, надруковані шрифтом Брайля. В університеті працюють психологічна служба, координаційний центр гуманітарної політики.

Реалізується проєкт «Університет, дружній до сім'ї» (<http://surl.li/obyj>), що сприяє гендерній рівності, створенню рівних можливостей в отриманні освіти молодими батьками. Зокрема забезпечено можливість знаходження дітей під професійним наглядом на час перебування батьків в університеті.

Здобувачі з особливими освітніми потребами за ОНП «Журналістика» на сьогодні не навчаються, проте наведена інформація свідчить про створення достатніх можливостей для реалізації такого права.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

В університеті діє Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємин (<http://surl.li/ffat>), а також створена на постійній основі Комісія з етики (доброчесності) та управління конфліктами, якій надано повноваження щодо врегулювання взаємин і конфліктів, які можуть виникати під час здійснення освітньої, науково-педагогічної, наукової, науково-технічної діяльності між усіма категоріями співробітників університету, здобувачами вищої освіти та іншими особами.

Виявлення та розв'язання конфліктних ситуацій регулюється в тому числі Кодексом корпоративної культури СумДУ (<http://surl.li/ffay>), Кодексом академічної доброчесності (<http://surl.li/ffbb>), наказом ректора «Про запобігання корупції» (<http://surl.li/ffbd>), Положенням про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності під час вивчення навчальних дисциплін <http://surl.li/ffbe> та іншими внутрішніми нормативними документами.

На постійній основі СумДУ в партнерстві з Фондом ім. Ф. Еберта функціонує гендерний ресурсний центр (<https://tinyurl.com/wllp5e8>), який із 2015 р. є координатором Всеукраїнської мережі осередків гендерної освіти. Стратегічне завдання центру – проведення гендерного аудиту в університеті.

Також працює психологічна служба, яка може надати кваліфіковану професійну допомогу усім, хто постраждав від домагань чи інших видів дискримінації. Інше її завдання – попередження конфліктних ситуацій та виявлення їх на ранніх стадіях.

Під час реалізації ОНП підготовки докторів філософії зі спеціальності 061 «Журналістика» в СумДУ не виникало ситуацій щодо врегулювання конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Політика та система забезпечення якості навчальної діяльності та вищої освіти СумДУ (<http://surl.li/ffqo>) формують нормативну основу для процедур забезпечення якості освітньої програми. Розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд ОНП регулюються Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в СумДУ <https://tinyurl.com/2987ckwv>, Положенням про освітні програми (<http://surl.li/ffqp>), Методичною інструкцією щодо загальних вимог до структури, змісту й оформлення освітніх програм <http://surl.li/ffqq>.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Відповідно до нормативної бази СумДУ та рекомендацій Ради із забезпечення якості відбувається перегляд,

оновлення та/чи модернізація ОП.

Підставами для оновлення є: пропозиції РППГ, викладачів, здобувачів, їх представницьких органів; висновки експертної ради роботодавців; рекомендації інших зовнішніх стейкхолдерів; результати опитувань стейкхолдерів; зміни ресурсних умов реалізації ОП. Результати оновлення відбиваються в навчальному плані, робочих програмах і силабусах дисциплін тощо. Модернізація ОП передбачає зміни в змісті й умовах реалізації, може стосуватися всіх її компонентів, здійснюється: у разі зміни Національної рамки кваліфікацій, стандартів вищої освіти; за результатами зовнішньої/внутрішньої оцінки якості; за ініціативою керівництва СумДУ, деканату факультету в разі аналізу динаміки набору здобувачів; за ініціативою гаранта або РППГ за відсутності набору абітурієнтів; за ініціативи ключових стейкхолдерів для врахування змін, що відбулися в науковому полі, на ринках праці та освітніх послуг тощо. Модернізована ОП проходить повторне затвердження.

У 2019 р.:

переглянуті мета, основний фокус, інтегральна та програмні компетентності, результати навчання;

уточнено придатність до працевлаштування;

запроваджено педагогічну практику за професійним спрямуванням;

проаналізовано результати навчання за освітніми компонентами й встановлено їх відповідність програмним компетентностям і результатам навчання;

узгоджено методи навчання, викладання й оцінювання за освітніми компонентами результатам навчання.

У 2020 р. перегляд відбувся у зв'язку з ухваленням нової стратегії на 2020–2026 рр. В ОП:

відповідно до місії та стратегії університету видозмінено мету освітньої програми;

переглянуто цілі, програмні компетентності, результати навчання, змінено основний фокус освітньої програми;

до циклу загальної підготовки введено обов'язкову дисципліну «Культура наукової української мови»;

за рекомендаціями аспірантів змінено зміст та назву дисципліни «Актуальні концепції масмедіа та соціально-комунікаційних відносин»;

враховуючи рекомендації рецензентів та у зв'язку з проєктом DESTIN, яким передбачено формування нових освітніх змістів у тісному зв'язку з компетентностями та програмними результатами навчання, введено дисципліну «Сучасні дискурси журналістикознавства»;

розширено блок вибіркових компонентів фахової підготовки, до нього введено дисципліни з відкритих онлайн-курсів ресурсів Coursera та ВУМ online.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі беруть участь у процедурах забезпечення якості через членство в НТСА СумДУ та НТСА факультету ІФСК, Раді з забезпечення якості СумДУ та Раді з якості факультету, у роботі РППГ з розроблення та супроводження ОП, у Студентській агенції співдії якості освіти.

Зворотний зв'язок з ними забезпечується через:

- регулярні опитування щодо якості організації освітньої діяльності під час вивчення дисциплін відповідно до

Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності

(<https://cutt.ly/WbW3kvb>). За результатами оцінювання проводиться щорічний конкурс «Кращий викладач очима студентів» (<http://surl.li/ffce>). Викладачі, які продемонстрували «низький» та «критичний» рівні якості організації освітньої діяльності, отримують рекомендації щодо проходження курсів підвищення кваліфікації;

- опитування щодо якості освітніх програм;

- проведення фокус-групових дискусій щодо якості ОП;

- опитування, у разі потреби – з окремих проблемних питань.

Також зі здобувачами проводяться фокус-групові дискусії для вивчення й подальшого врахування їхніх пропозицій при вдосконаленні ОП. Результати фокус-групи представлені у відкритому доступі (<http://surl.li/silb>).

Пропозиції здобувачів за результатами опитувань враховуються для підвищення якості навчання, викладання та

наукового керівництва.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості за ОП студентське самоврядування бере безпосередньо (членство в Раді забезпечення якості факультету іноземної філології та соціальних комунікацій, зокрема аспірантка-журналістка Л. Дяговченко, та Раді забезпечення якості СумДУ; у Вчених радах факультету й університету) та опосередковано (стимулювання здобувачів освіти до участі в опитуваннях).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

У СумДУ реалізовано такі форми партнерства з роботодавцями у контексті процедур забезпечення якості:

- зовнішня експертиза ОП під час її затвердження та модернізації. Рецензенти 2016 р.: проф. Н. Поплавська (ТНПУ ім. Гнатюка), В. Бойко (голова Сумської організації НСЖУ). Рецензенти ОП 2019 та 2020 рр.: проф. Н. Сидоренко (КНУШ), проф. В. Олексенко (ХДУ); журналістка, Т. Федорів (ГО «Громадське радіо»);

- участь у РППГ роботодавців – заслужений журналіст України І. Битюк (ТОВ «Медіа Битюк»);

- у 2015 р. створено Експертну раду роботодавців (ЕРР) зі спеціальності 061 «Журналістика» (наказ №1213-І); у 2020 її склад оновлено (наказ №0597-І). До ЕРР входять представники мас-медій області та академічного середовища України (<http://surl.li/rsgj>). ЕРР бере участь у визначенні цілей, програмних компетентностей і ПРН. Експерти переглядають ОП та оцінюють її змістовність, удосконалення, відповідність знань і вмінь здобувачів вимогам

ринку праці. Рішення ЕРР є підставою для внесення змін у РП дисциплін та навчальні плани (<http://surl.li/rrik>). Рішення про оновлення ОНП ЕРР ухвалювала 02.10.2018 (протокол №2) та 28.11.2019 (№3). Уносилися зміни щодо актуалізації програмних результатів (<http://surl.li/siov>);

- ОНП обговорюються на засіданнях ГО «Науково-методологічна комісія з журналістики та інформації», яка об'єднує керівників кафедр і факультетів журналістики України, потенційних роботодавців.

Пропозиції щодо обговорення ОП роботодавцями надаються через сторінку <http://surl.li/ffbx>.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Оскільки ОП проходить первинну акредитацію, то опитування планується реалізувати за результатами перших захистів здобувачів вищої освіти третього рівня.

Враховуючи, що аспірантура з соціальних комунікацій існує з 2012 р., на випусковій кафедрі ведеться системна робота з аналізу основних траєкторій працевлаштування випускників для визначення необхідних компетентностей і результатів навчання для успішного працевлаштування за фахом. Випускники аспірантури працюють як у СумДУ (С. Зайцева, Ю. Коваль), так і в національних (Ю. Козир, О. Євтушенко) та закордонних (О. Фомиця) бізнес- і медіаструктурах. Випускники зокрема надають консультативну допомогу щодо удосконалення фахової складової підготовки журналістів науковців і практиків.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

У СумДУ реалізується комплексна внутрішня система забезпечення якості (ВСЗЯ) відповідно до сформованої інституційної структури. Здобувачі беруть участь у ній через опитування й фокус-групи, результати яких аналізуються деканом, завідувачем кафедри, гарантом, викладачами та науковими керівниками, що дозволяє формувати комплекс заходів для покращення якості освітньої діяльності, впровадження нових освітніх компонентів, удосконалення викладання й наукового керівництва. Результати опитування обговорюються на засіданнях РПГ, Ради із забезпечення якості факультету та Ради забезпечення якості СумДУ.

Для вдосконалення ВСЗЯ на рівні кафедр у СумДУ здійснюється щорічна перевірка їх діяльності за системою критеріїв і показників перевірки, розроблених Бюро моніторингу якості освіти та освітньої діяльності (БМ). Зокрема, в опитуванні 2020 р. 7,1% аспірантів висловили незадоволеність ефективністю підтримки щодо доступу до наукометричних баз даних. Для виправлення ситуації науковими керівниками аспірантами опрацьовані ці питання. Як результат, дві аспірантки мають відповідні публікації. Усі інші працюють над підготовкою статей для високорейтингових міжнародних видань. В опитуванні 2021 р. цей показник оцінений лише на «добре» та «відмінно».

Узагальнений на рівні факультету акт перевірки з зазначенням виявлених недоліків у діяльності кафедр, термінів їх усунення, рекомендацій щодо покращення діяльності надається для подальшого врахування в покращенні ВСЗЯ навчальних підрозділів. Результати перевірок обговорюються на засіданні кафедри, Ради з якості факультету.

На рівні СумДУ 1 раз на 2 роки проводиться комплексна перевірка стану забезпечення якості підготовки фахівців і розвитку наукової діяльності інститутів/факультетів, її результати розглядаються та затверджуються на Вченій раді СумДУ. Так, Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ 29.11.2018 р. розглянула питання «Про якість освітнього компонента при підготовці докторів філософії» (<http://surl.li/rsjb>). За результатом розгляду ухвалені заходи з удосконалення якості освітнього процесу.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

За ОНП підготовки докторів філософії з журналістики акредитація є первинною. Попередніх результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти від зовнішніх інституцій, що беруться до уваги під час удосконалення освітньої програми, немає.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Академічна спільнота є учасником внутрішньої системи забезпечення якості (ВСЗЯ) на рівні членства в робочій проектній групі (<http://surl.li/rclt>) та групі забезпечення.

Науково-педагогічні працівники випускової кафедри входять до складу Ради із забезпечення якості освітньої діяльності факультету ІФСК.

Для належного ВСЗЯ ОНП відбувається безперервний професійний розвиток викладачів, що забезпечується:

1) системою підвищення кваліфікації;

2) комплексом наукових і методичних заходів різного рівня, зокрема:

- загальноуніверситетськими семінарами («Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ», «Викладач як ключовий стейкхолдер забезпечення якості освіти», «Зміни в системі ліцензування та акредитації як засіб забезпечення якості у вищій освіті», «Нова модель вибіркової складової навчальних планів для формування загальних компетентностей здобувачів вищої освіти», «Акредитація освітніх програм: нова парадигма» тощо);

- кафедральними науковими семінарами з актуальних питань науки;

- кафедральними аспірантськими науковими семінарами (<http://surl.li/rskv>);

- кафедральними методичними семінарами, метою яких є оптимізація структури та змісту навчальних дисциплін;

- обговоренням можливостей використання сучасних технологій у навчанні, пошуком шляхів удосконалення педагогічної майстерності;
- розвитком навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності тощо.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості (ВСЗЯ) СумДУ (<http://surl.li/ffbu>) має п'ять інституційних рівнів:

1-й рівень: здобувачі, які беруть участь у ВСЗЯ через опитування;

2-й рівень: розроблення, затвердження, моніторинг і перегляди ОНП: РПГ на чолі з гарантом (керівник РПГ), групи забезпечення, випускові кафедри;

3-й рівень: факультет ІФСК: Рада із забезпечення якості, що відповідає за розгляд, оновлення та вдосконалення ОП, реалізовані на факультеті (<http://surl.li/rskz>);

4-й і 5-й рівні: загальноуніверситетські. 4-й рівень включає спеціально створені підрозділи, до виняткової компетенції яких належать процеси ВСЗЯ (Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та Центр забезпечення якості вищої освіти); 5-й рівень – органи загального управління, частина функцій яких пов'язана з процесами ВСЗЯ (Наглядова, Вчена ради та ректор).

У процесах, пов'язаних із функціонуванням ВСЗЯ, беруть участь органи студентського самоврядування та Студентська агенція співдії якості освіти. У ВСЗЯ також беруть участь загальноуніверситетські служби і відділи. Розподіл функціональних обов'язків, повноважень і прав цих підрозділів викладений у відповідних локальних нормативних актах, розміщених на сайті СумДУ (<http://surl.li/kguz>).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються Законом України «Про вищу освіту», Статутом СумДУ (<http://surl.li/ffrg>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/uattv2r>) в університеті, Кодексом академічної доброчесності (<https://tinyurl.com/ukoq7bo>), Кодексом корпоративної культури (<http://surl.li/qcgv>) та іншими нормативними актами.

Усі ці документи є у вільному доступі на сайті університету в розділі «Реєстр основної нормативної бази СумДУ» (<http://surl.li/kguz>). Вихід на документи можливий і зі сторінки «PhD підготовка» на сайті випускової кафедри (<http://surl.li/reht>).

Основні нормативні акти доводяться до відома й докладно пояснюються аспірантам із перших днів навчання за програмою.

Також для інформування здобувачів і співробітників про запровадження, зміну, відміну нормативних актів тощо в СумДУ використовується система електронних особистих кабінетів.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Обговорення проекту ОНП «Журналістика» на 2021–2022 навчальний рік триває з 15 грудня 2020 року до 12 червня 2021 року. Проект ОНП доступний для широкого обговорення за посиланням

<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1625>. Відгуки на проект оприлюднюються на сайті кафедри. Вони доступні за посиланням <http://surl.li/rvig>.

На Експертній раді роботодавців проведено попередній розгляд проекту ОНП 2021–2022 навчального року (<http://surl.li/rrik>).

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Оприлюднення освітніх програм здійснюється відповідно до наказу ректора СумДУ «Щодо оприлюднення освітніх програм, їх освітніх компонентів та інформації про дотримання Ліцензійних вимог» від 01.06.2018 № 0431-I (<http://surl.li/mnpt>) та «Положення про освітні програми вищої освіти» (<http://surl.li/ffqp>).

Відомості про ОП розміщуються на веб-сайті СумДУ в каталозі освітніх програм (<http://surl.li/ffbo>).

Адреси веб-сторінок ОНП доктора філософії зі спеціальності 061 «Журналістика»: 2016–2018 років прийому – <https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/347>; 2019 року прийому – <https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1585>; 2020 року прийому – <https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1583>. Також ОНП розміщені на сайті випускової кафедри – <https://journ.sumdu.edu.ua/ua/pro-osvitu/phd-pidhotovka>.

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів

(ад'юнктів)

Зміст, обсяг, складові ОНП відповідають порядку підготовки докторів філософії (постанова КМУ від 23.03.16 №261) і формують усі передбачені компетентності.

Забезпечення наукових інтересів засвідчує індивідуальний план. Базу для набуття фахових компетентностей складають ОК8–9, які ознайомлюють із засадничими теоріями в галузі журналістики, соціальних комунікацій, комунікативістики. Для надання аспірантам відповідної підтримки під час проведення наукового дослідження уведено такі дисципліни вільного вибору: «Теорія і практика медіадосліджень (за темами дисертаційних праць)», «Тематичні пріоритети у системі соціально-комунікаційних книговидавничих практик», «Теорія і практика рекламного впливу» тощо. На це спрямований науковий аспірантський семінар «Scientia Magnae». Здобувач також може вибрати дисципліни інших рівнів та ОНП не з каталогу. Забезпечено можливість участі аспірантів у Міжнародних проєктах і Програмах академобільності (<http://surl.li/lyfs>).

Дисципліна ОК1 забезпечує розуміння теоретичних засад наукового пошуку, онтології, епістемології досліджень. ОК2–5 спрямовані на повноцінну підготовку щодо інноваційної педагогічної діяльності та управління проєктами, формування навичок методики й методології проведення досліджень і підготовки праць. ОК6–7 формують уміння презентувати й викладати результати досліджень українською та іноземною мовами.

100 % опитаних у поточному навчальному році аспірантів ствердили, що зміст ОНП відповідає їхнім науковим інтересам.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Складовими підготовки доктора філософії є активні методи навчання (електронне й самонавчання, захист проєктів, виступи на конференціях) та участь у наукових проєктах.

Набуття навичок дослідницької діяльності з урахуванням специфіки наукового дослідження в галузі журналістики забезпечується такими обов'язковими компонентами циклу фахової підготовки, як «Актуальні концепції масмедіа та соціально-комунікаційних відносин», «Сучасні дискурси журналістикознавства»; компетентностей із загальнонаукового (філософського) світогляду – «Філософія науки», «Методологія та методи наукових досліджень»; універсальних навичок науковця – «Методика підготовки наукових праць», «Управління проєктами»; комунікаційних навичок щодо обговорення результатів наукової діяльності українською й іноземними мовами, продукування структурованих академічних текстів – «Культура наукової української мови» та «Англійська мова академічного спрямування».

Поглиблюють дослідницьку підготовку дисципліни вільного вибору, які аспірант обирає, виходячи з напряму власних наукових пошуків.

Кожна складова ОНП підготовки доктора філософії сприяє набуттю загальних і фахових компетентностей, програмних результатів, необхідних і достатніх для повноцінної підготовки до проведення досліджень за спеціальністю.

Аспіранти виконують індивідуальні дослідницькі проєкти, готують наукові статті за IMRaD структурою (ОК5), обґрунтовують перспективні стратегії розвитку медіагалузі (ОК8).

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Серед програмних результатів ОНП визначено застосування інноваційних науково-педагогічних технологій, відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики й доброчесності, формування об'єкта, предмета, мети, завдань наукових досліджень для осіб, які навчаються. Це забезпечують обов'язкові дисципліни «Інноваційна педагогічна діяльність», «Управління науковими проєктами».

Як обов'язковий компонент ОНП включає «Педагогічну практику за професійним спрямуванням»: аспіранти набувають досвід педагогічної й навчально-методичної діяльності та застосування сучасних освітніх технологій, розвивають професійно-педагогічні компетентності. У ході практики передбачено вивчення теоретико-методичних аспектів організації педагогічної діяльності та викладання фахових журналістських дисциплін, розроблення навчально-методичного застосування, проведення відкритого заняття тощо.

Викладацьку й педагогічну майстерність здобувачі удосконалюють під час роботи членами журі турнірів юних журналістів (Ю. Коваль, М. Садівнича, В.Яременко), підготовки студентів 1–2-х курсів до наукової конференції Перший крок у науку (О. Гедз, Н. Руденко, М. Садівнича, В. Яременко), проведення тренінгів для викладачів, журналістів і вчителів із групою InterlinkAcademy (Т.Мостіпан), викладання за сумісництвом фахових дисциплін у СумДУ (І. Вірченко, Н. Руденко, В. Сучкова) тощо.

Зміст ОНП сповна забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності за спеціальністю.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Під час вступу до аспірантури здобувачі подають заяву та письмову дослідницьку пропозицію з указівкою тематики майбутніх досліджень. Зважаючи на них, здійснюється підбір потенційних наукових керівників. Із аспірантами працюють визнані науковці, експерти в галузі журналістської освіти та медіасфери, які мають досвід керування науковими проєктами, активні в оприлюдненні результатів, мають вагомі публікації, пройшли стажування в університетах Європи. Сформульовані теми наукових досліджень здобувачів обов'язково обговорюються та затверджуються на засіданні випускової кафедри (у присутності наукового керівника та здобувача), Вчених рад факультету ІФСК та університету. Значущим також є входження СумДУ до групи «А» за результатами держатестації ЗВО щодо провадження наукової діяльності, у тому числі по суспільних та гуманітарних науках. Усе це створює

унікальну наукову атмосферу на випусковій кафедрі, на факультеті, в університеті загалом. Дотичність тем наукових досліджень здобувачів напрямом наукової роботи наукових керівників подано в таблиці (<http://surl.li/tfyt>). Вона підтверджує наявність відповідних публікацій, у тому числі у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus та WoS.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Для проведення наукових досліджень аспірантами на кафедрі функціонують 3 навчально-наукові лабораторії (візуальних технологій, аудіальних медіазасобів, клас Apple iMac на 7 робочих місць), кабінет для методроботи й самопідготовки, спеціалізовані аудиторії, обладнані аудіовізуальною й відеотехнікою, 2 комп'ютерні класи на 27 робочих місць. Здобувачі мають онлайн-доступ до наукової літератури за спеціальністю та світових інфоресурсів (<https://tinyurl.com/u7u6rw4j>).

Увійшовши до групи «А» за результатами держатестації ЗВО щодо провадження наукової діяльності, СумДУ через базове фінансування наукової діяльності розширить можливості матеріально-технічної бази.

Апробація результатів досліджень відбувається шляхом обговорення на аспірантському науковому семінарі «Scientia Magnae», наукових семінарах кафедри та конференціях.

На факультеті ІФСК щороку формується кілька неперіодичних збірників, організовується 6–7 наукових конференцій за спеціальностями гуманітарного, соціального, поведінкового спрямування. На випусковій кафедрі відбулося 16 наукових конференцій «Журналістська освіта в Україні: світові професійні стандарти» (<http://surl.li/rhxq>). Видається фаховий журнал «Образ», що входить до категорії «Б» за науковим напрямом соціальні комунікації.

Для забезпечення участі аспірантів у конференціях за межами СумДУ є можливість направляти їх у відрядження, які фінансуються за рахунок субрахунків кафедри й факультету та коштів, передбачених науково-дослідними проектами.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

У СумДУ створено сприятливі умови для забезпечення можливостей для реалізації права здобувачів на міжнародну академічну мобільність: нормативна база (Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти <http://surl.li/ffmg>), двосторонні договори з закордонними ЗВО (<http://surl.li/odlb>), міжнародні грантові проекти (<http://surl.li/ridh>) тощо. Так, у факультеті ІФСК 19 міжнародних партнерів за формалізованими угодами, у випускової кафедри – 6.

Заходи міжнародної академічності прописуються в індивідуальних планах аспірантів. Здобувачі долучаються до міжнародних наукових проектів. Випусковою кафедрою реалізовується проект Еразмус+K2 DESTIN (598964-EPP-1-2018-1-UK-EPPKA2-SVNE-JP) – координатор аспірантка Н. Руденко.

Викладачі й аспіранти за ОП беруть участь у програмі Еразмус+ Module Jean Monnet (О. Кубатко), індивідуальних грантах (Ю. Коваль і М. Садівничий, проект «Cultures Interactive», Німеччина).

За участю іноземних партнерів на факультеті діє 9 центрів. Зокрема на кафедрі журналістики – Регіональний професійний центр базової медіаосвіти, інструкторами в якому працюють аспірантки О. Гедз та Н. Руденко.

У здобувачів є статті, індексовані у БД Scopus (І. Вірченко, Н. Руденко). Аспіранти долучаються до відкритих лекцій і тренінгів зарубіжних науковців і мас-медійників. У рамках спільного вивчення інформаційного простору із журналістами у 2019 р. зустрічалася керівник відділу преси Посольства ФРН в Україні А. Пьолькінг. Тренінги провів Е. Альбрехт (InterlinkAcademy).

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Керівники аспірантів – активні дослідники журналістських процесів, медіасфери та інформаційного простору; на постійній основі залучаються до виконання науково-дослідних робіт та моніторингових медіапроектів.

Зараз реалізується проект Національного фонду досліджень України «Спеціалізована система медичного інформування та безпека особистості в умовах пандемій, криз, інших суспільних потрясінь: формування ефективної соціокомунікаційної моделі» (№2020.01/0372, керівник г.н.с В. Садівничий, п.н.с. Я. Яненко, м.н.с аспіранти В. Яременко й Т. Мостіпан) (<http://surl.li/rcor>).

Наукові керівники є виконавцями міжфакультетських держбюджетних НДР (№ держреєстрації 0115U000677, В. Садівничий), керівниками та виконавцями госпдоговірних НДР (№ 54.16-01.16.СП, керівник О. Ткаченко; № 54.16-01.15.СП, керівник В. Садівничий; № 54.16-2019.СП/03, керівник В. Садівничий, виконавець О. Сушкова), виконавцями теми другої половини дня («Особливості формування національного інформаційного простору України: від радянської системи ЗМІ до демократичної моделі», №0115U001713, керівник О. Ткаченко, виконавці І. Гаврилюк, В. Садівничий, О. Сушкова, Я. Яненко), моніторингових проектів (В. Садівничий медіаексперт теми «Оцінювання якості контенту в регіональних ЗМІ та онлайн-виданнях» за участі Інституту демократії ім. П. Орлика, «У-Медіа», Інтерньюз/USAID).

Усі наукові керівники результати досліджень публікують у журналах, що індексуються БД Scopus і WoS, у міжнародних монографіях і фахових виданнях.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Практики дотримання академічної доброчесності в науковій діяльності керівників та аспірантів регламентуються нормативною базою, зазначеною у підкритерії 5.4 звіту з самооцінювання.

Рішенням Наукової ради (<http://surl.li/rhvn>) затверджено розвиток дослідницької доброчесності як частини системи забезпечення якості науки.

Моніторинг діяльності наукових керівників та аспірантів щодо відсутності фактів академічного плагіату проводиться редколегіями наукових журналів, оргкомітетами конференцій тощо. Обов'язково перевіряються дисертації на етапі подання до розгляду, здійснюється безоплатно системами «Unicheck» та «StrikePlagiarism»

Серед дисциплін вільного вибору – «Дослідницька доброчесність». Працює відкритий онлайн-курс «Академічна доброчесність: цінності, дії, успішні історії» (<http://surl.li/owsz>).

СумДУ – учасник проєкту Erasmus+ KA2 Open Practices, Transparency and Integrity for Modern Academia (OPTIMA) щодо впровадження ідей і кращих європейських практик відкритої науки й дослідницької доброчесності в діяльність ЗВО. У 2020 р. для студентів, аспірантів, докторантів, науковців та науково-педагогічних працівників ЗВО України проведено серію вебінарів «Дослідницька доброчесність: цінності та виклики». Запропонована перша в Україні практика застосування популяризаційних матеріалів з елементами доповненої реальності.

В академсередовищі СумДУ постійно проводяться заходи популяризації доброчесності та профілактики недоброчесності, деталізовані у розділі 5 відомостей про самооцінювання.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У разі встановлення порушення академічної доброчесності особами з числа науково-педагогічного персоналу СумДУ, справа розглядається університетською комісією з етики та управління конфліктами з рекомендацією щодо припинення можливості здійснення наукового керівництва, а також притягнення до інших видів відповідальності згідно з чинною університетською та національною нормативними базами. Види академічної відповідальності для порушників регламентуються нормативною базою університету, зокрема «Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у СумДУ» (<http://surl.li/ffat>) та іншими (<http://surl.li/rimb>). Під час підготовки аспірантів за ОНП спеціальності «Журналістика» відсутні випадки порушення академічної доброчесності науковими керівниками аспірантів.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Аналізуючи ОНП «доктор філософії» третього рівня вищої освіти спеціальності Об1 «Журналістика» можна виділити такі сильні сторони:

- акцент зроблено на поєднанні науково-аналітичних, академічних, дослідницьких, інноваційних та практичних компетентностей і навичок у галузі журналістики, соціальних комунікацій, комунікативістики; формуванні системного наукового світогляду для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі дослідницько-інноваційної діяльності, розвитку критичного мислення та практичного застосування набутих знань; підготовці фахівців, здатних планувати й проводити наукові дослідження, займатися викладацькою діяльністю та практичною журналістською роботою;
  - вибіркові дисципліни, список яких щороку поновлюється, дозволяють сформувати індивідуальну освітню траєкторію з урахуванням дослідницьких інтересів. До списку включаються дисципліни інших рівнів підготовки та з відкритих онлайн курсів – Coursera, ВУМ online;
  - участь аспірантів у виконанні госпдоговірних і держбюджетних наукових тем кафедр факультету й університету, практична реалізація власних наукових проєктів;
  - орієнтованість підготовки на поєднання фундаментальних знань із формуванням практичних навичок у медіасфері. Усі аспіранти працюють або в журналістиці, або в освіті, або медіатренерами;
  - реалізуються елементи дуальної освіти: 1) здобувачі поєднують навчання з роботою за фахом, при цьому вони мають право навчатися за індивідуальним графіком; 2) залучення до науково-дослідної роботи з виконанням посадових обов'язків за трудовими договорами з відповідною оплатою праці; 3) виконання аспірантами ролі наукових керівників під час підготовки студентів 1–2-х курсів до наукової конференції «Перший крок у науку»; 4) робота в журі обласного та Всеукраїнського турнірів юних журналістів; 5) викладацька діяльність у базовому та позабазових підрозділах СумДУ;
  - запровадження електронного навчання в системі OCW СумДУ, «e-learning», MIX СумДУ, «Distance Learning», Google Meet, самонавчання;
  - усі викладачі, хто працює з аспірантами, є активними учасниками сучасного національного академічного та медіапроцесів; активні дослідники медіасфери, інформаційного простору, журналістики; на постійній основі залучаються до виконання науково-дослідних робіт і моніторингових медіапроєктів;
  - матеріально-технічне забезпечення (МТЗ): на випусковій кафедрі функціонують з навчально-наукові лабораторії (візуальних технологій, аудіальних медіазасобів, клас Apple iMac), кабінет для методроботи, обладнані аудіо- й відеотехнікою аудиторії, 2 комп'ютерні класи на 27 крм з ліцензованим програмним забезпеченням Microsoft, Adobe і Corel. МТЗ щороку поновлюється за рахунок як коштів від грантової діяльності, так і університетських.
- Проте слід визначити й слабкі сторони ОНП:
- відсутність іноземних аспірантів;
  - недостатнє залучення потенційних роботодавців у штат науково-педагогічних працівників;
  - недостатнє залучення до співпраці гостей професорів – іноземних та українських.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

- максимально ефективного використання сильних сторін та мінімізація впливу слабких сторін;
- розвиток програм міжнародної співпраці в освітній та науковій сферах, зокрема виконання наукових проєктів та індивідуальних грантів;
- нарощування обсягів госпдогвірної тематики;
- здійснення заходів та розроблення науково-методичних матеріалів, що розкриють привабливість науки, підвищать її статус;
- покращення інтегрованості наукової діяльності у світовий освітньо-науковий простір за рахунок розвитку мобільних версій інформаційних ресурсів і сервісів та активного впровадження сучасних трендів щодо залучення власних портативних пристроїв, хмарних технологій, дистанційного доступу до ресурсів тощо;
- поглиблення інтернаціоналізації процесу підготовки наукових кадрів шляхом збільшення кількості аспірантів, задіяних в програмах міжнародної академічної мобільності, залучення іноземного контингенту аспірантів на ОНП;
- під час прийому до аспірантури здійснювати більш глибокий діагностичний контроль для з'ясування рівня методологічної культури майбутніх дослідників, розроблення обов'язкового більш формалізованого мінімуму методологічної грамотності дослідника та системи впровадження цього мінімуму в навчальний процес;
- інтенсифікація як індивідуальної, так і колективної наукової співпраці з провідними українськими університетами, науковими центрами, галузевими неурядовими організаціями, урядовими структурами.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Карпуша Василь Данилович

Дата: 12.05.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 1. Філософія науки	навчальна дисципліна	<i>об1_Філософія_науки.pdf</i>	qPmK6Bp8xMGVJvWVAGINtM7n4soGxcis5sJoEzF5fyI=	Інтерактивна панель INTBOARD GT65/15/4GB – 1 шт. (2019). Проектор LED з DLP Full HD матрицею LG PF 1500G – 1 шт. (2019). Програмне забезпечення Windows 10, MS Office 365.
ОК 2. Методологія та методи наукових досліджень	навчальна дисципліна	<i>об1_Метолог_наук_досл.pdf</i>	VVqpLWKZzqTqZZ/mVwIErk3MVoWJLY4qmWUIN3Rb2uA =	Інтерактивна панель INTBOARD GT65/15/4GB – 1 шт. (2019). Проектор LED з DLP Full HD матрицею LG PF 1500G – 1 шт. (2019). Програмне забезпечення Windows 10, MS Office 365. Система дистанційного навчання OCW (СумДУ).
ОК 3. Інноваційна педагогічна діяльність	навчальна дисципліна	<i>об1_Інновац_пед_діяльність.pdf</i>	dZw/SJAcfq6sVB+QatOz9qyxMzVEH44rdZusqLH2Tn4=	Інтерактивна панель INTBOARD GT65/15/4GB – 1 шт. (2019). Проектор LED з DLP Full HD матрицею LG PF 1500G – 1 шт. (2019). Програмне забезпечення Windows 10, MS Office 365. Система дистанційного навчання OCW (СумДУ), Google classroom.
ОК 4. Управління науковими проектами	навчальна дисципліна	<i>об1_Управл_наук_проект.pdf</i>	wBBXm3lKWfCkacY2HmpOZ8VcwE/nd/RbyQC4Xp+ANZ4=	Інтерактивна дошка Turning Technologies touch 88 – 1 шт. (2016), проектор Epson EB-X03 – 1 шт. (2016), ноутбук HP250 – 10 шт. (2016). Програмне забезпечення Windows 10, MS Office 365.
ОК 5. Методика підготовки наукових праць	навчальна дисципліна	<i>об1_Методика_підгот_наук_праць.pdf</i>	fwKeD9aYCS85EtMBchuRgpDhEkffuZ/WNGjRGaLB5BY=	Комп'ютер Imac 21.5 2.4 Ghz Dual-Core Intel i5.8GB 3 шт. (2016), Комп.ютер Imac 27 Core Intel core - 4 шт. (2016), Проектор LED з DLP Full HD матрицею LG PF 1500G. Програмне забезпечення Windows 10, MS Office 365. Фліпчарт маркерний (2018).
ОК 6. Культура наукової української мови	навчальна дисципліна	<i>об1_Культ_наук_у_кр_мови.pdf</i>	ltr2Z7TfnI1VEx5ng7wavy95WqcgLE1nI5oOCOHMLMc=	Інтерактивна панель INTBOARD GT65/15/4GB – 1 шт. (2019). Проектор LED з DLP Full HD матрицею LG PF 1500G – 1 шт. (2019). Планшет Samsung Galaxy Tab 3S T820 9.7" 4gb/32gb – 3 шт. (2018). Програмне забезпечення Windows 10, MS Office 365.
ОК 7. Англійська мова академічного спрямування	навчальна дисципліна	<i>об1_Англ_мова_академ_спрям.pdf</i>	nufcPKxzTldFmfLmwq9mVgDlNDduZLLvkw82CNSJhKw=	Проектор Epson EB-X03 – 1 шт. (2016), інтерактивна дошка Turning Technologies touch 88 – 1 шт. (2016). Планшет Samsung Galaxy Tab 3S T820 9.7" 4gb/32gb – 3 шт. (2018). Програмне забезпечення Windows 10, MS Office 365.
ОК 8. Актуальні концепції масмедіа та соціально-комунікаційних відносин	навчальна дисципліна	<i>об1_Актуальні_Концепції.pdf</i>	SLeT5mkLmHJxSbvYb1jiVp1LyRPTsz+vAKyh5/INkqo=	Інтерактивна панель INTBOARD GT65/15/4GB – 1 шт. (2019). Проектор LED з DLP Full HD матрицею LG PF 1500G – 1 шт. (2019). Сервер графічний PrimePC AMD Ryzen 7 1800X 3,6GHz - 1 шт.

				(2018). Програмне забезпечення Windows 10, MS Office 365., Adobe Creative Cloud, CorelDraw.
ОК 9. Сучасні дискурси журналістикознавства	навчальна дисципліна	061_Сучасні_дискурси.pdf	caSNzVgT5YxadIVI8rRNRzDxWvrRbPjdLDfdut7rfQk=	Інтерактивна панель INTBOARD GT65/15/4GB – 1 шт. (2019). Проектор LED з DLP Full HD матрицею LG PF 1500G – 1 шт. (2019). Комп'ютер Іmac 21.5 2.4 Ghz Dual-Core Intel i5.8GB 3 шт. (2016), Комп'ютер Іmac 27 Core Intel core - 4 шт. (2016). Програмне забезпечення Windows 10, MS Office 365., Adobe Creative Cloud, CorelDraw.
ОК 10. Педагогічна практика за професійним спрямуванням	практика	061_Професійна_практика.pdf	dK1t78SV1gijPJcwC/UWz2gRZPn/2aoMoTpUTOLVgks=	Інтерактивна панель INTBOARD GT65/15/4GB – 1 шт. (2019). Проектор LED з DLP Full HD матрицею LG PF 1500G – 2 шт. (2019). Комп'ютер Іmac 21.5 2.4 Ghz Dual-Core Intel i5.8GB 3 шт. (2016), Комп'ютер Іmac 27 Core Intel core - 4 шт. (2016). Сервер графічний Aser Aspire GX-781Intel i5-7400 - 2 шт. (2018). Планшет Samsung Galaxy Tab 3S T820 9.7" 4gb/32gb – 3 шт. (2018). Телесуфлер PK 17"VSS-17 - 1 шт. (2007), Цифрова відеокамера panasonic AG AC90 - 2 шт. (2014), Відеомікшер Blackmagic Studio Pro HD - 1 шт. (2018). Сервер графічний PrimePC AMD Ryzen 7 1800X 3,6GHz - 1 шт. (2018) Накамерна радіосистема Shenheiser EW 135P G4-C - 3 шт. (2018). Програмне забезпечення Windows 10, MS Office 365., Adobe Creative Cloud, CorelDraw.

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
57398	Бойко Ольга Петрівна	професор, Основне місце роботи	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій	Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка, рік закінчення: 1992, спеціальність: - історія, Диплом доктора наук ДД 000356, виданий 22.12.2011, Диплом кандидата наук ДК 025758, виданий 13.10.2004, Аттестат	26	ОК 1. Філософія науки	Доктор філософських наук зі спеціальності філософська антропологія, філософія культури. Наукові публікації в базі Scopus: 1. Olga Boyko, Larisa Otroshchenko «Creation of myths in the modern world» // American Journal of Scientific and Educati/ - No. 1. (4), January-June, 2014. – Volume II. – “Columbia Press”, New York, 2014 – P. 417-423. (Scopus) 2. Монографії: 2.1 Бойко О.П. Культура дозвілля в суспільстві ризику. – Монографія. – Суми: ДВНЗ «УАБС

доцента 12ДЦ
017936,
виданий
24.10.2007,
Атестат
професора
12ПР 008938,
виданий
10.10.2013

НБУ», 2011. – 285 с.
2.2 Бойко О.П.
Взаємопроникнення
освітнього простору та
дозвілєвої сфери //
Суспільне покликання
філософії освіти у
сучасних
соціокультурних
контекстах :
Монографія. Кол-в
авторів. Гол. Ред.
Кулгасва М.Д. –
Харків: «Щедро.
Садиба плюс», 2014. –
388 с. – С. 250 -261. 2.3
Бойко О. Час у
соціокультурному
просторі // Практичні
аспекти філософії часу
: Монографія.
Колектив авторів. Гол.
Ред. Кол-на
монографія /
Практичні аспекти
філософії часу. Ред
Є.О. Лебідь. – Суми,
СумДУ, 2017. – С. 49-
67. Навчально-
методична література:
3.1 Філософія: курс
лекцій для студентів
усіх спеціальностей
усіх форм навчання: у
2 ч.. Ч. 1: Історія
світової та української
філософії / уклад.
О.П. Бойко. – Суми:
ДВНЗ «УАБС НБУ»,
2010. – 187 с. 3.2
Філософія: курс
лекцій для студентів
усіх спеціальностей
усіх форм навчання: у
2 ч.. Ч. 2: Філософські
системи / уклад. О. П.
Бойко. – Суми: ДВНЗ
«УАБС НБУ», 2010. –
179 с. 3.3 Бойко О.П.
Історія світової та
української філософії:
навчально-
методичний посібник.
– Суми: ДВНЗ «УАБС
НБУ», 2015. 3.4 Бойко
О.П. Глобалістика.
Навчальний посібник.
– Суми: СумДУ, 2019.
– 79 с. 3.5 Бойко О.П.
Соціально-професійна
мапа територій
Сумської області /
Назаров М.С.,
Світайло Н.Д.,
Костенко А.М. Бойко
О.П. та інші. – Суми,
2020. – 116 с. Наукові
статті: 4.1 Бойко О.П.
Просторові та
темпоральні
характеристики
людського ац. рсаму -
Світогляд – Філософія
– Релігія. – Вип. 11. –
Суми, 2016. - С. 8 -18.
4.1 Бойко О. Дискурс
як інструмент
соціальної влади.
Вісник Черкаського
університету. Серія
Філософія / Черкас.

						<p>ац.. Ун-т ац. Б. Хмельницького. – Черкаси : Черкас. ац.. Ун-т. – 2017. – № 1. – 144 с. – С. 83-88. 4.3 Бойко О. П. Символ як категорія культури та його функціональне навантаження [Текст] / О. П. Бойко // Вісник Черкаського ун-ту. – Серія Філософія. - № 2. – Черкаси: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 2017. – С. 36-42. 4.4 Бойко О.П. Туризм як прояв інтеркультурної комунікації. – Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства. – СумДУ, 2017. – 420 С. – С. 203-206.</p>	
224562	Кубатко Олександр Васильович	доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту	<p>Диплом спеціаліста, Сумський державний університет, рік закінчення: 2007, спеціальність: 050104 Фінанси, Диплом магістра, Національний університет "Києво-Могиллянська академія", рік закінчення: 2008, спеціальність: 050101 Економічна теорія, Диплом доктора наук ДД 007499, виданий 05.07.2018, Диплом кандидата наук ДК 062210, виданий 06.10.2010, Атестат доцента 12ДЦ 042431, виданий 28.04.2015, Атестат професора АП 001241, виданий 15.10.2019</p>	12	ОК 5. Методика підготовки наукових праць	<p>Наукові публікації Монографії: 1. Melnyk L., Dehtyarova I., Kubatko O.V. Sustainable Development Strategies in Conditions of the 4th Industrial Revolution. Environmental and Energy Engineering Reducing Inequalities Towards Sustainable Development Goals: Multilevel Approach. Editors : Medani P. Bhandari, Akamai University, Hawaii, USA; Sumy State University, Ukraine. Shvindina Hanna, Sumy State University, Ukraine. 2019. P. 241–256. 2. Кубатко О.В. Використання екологічних інновацій для подолання енергетичної бідності населення. Мотиваційні механізми дематеріалізаційних та енергоефективних змін національної економіки : монографія / за ред. д.е.н., проф. І. М. Согник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2016. С. 254–263. Наукові статті в журналах з індексом цитування (з імпаکت-фактором): 1. Kubatko O., Kubatko Oleksandra. Economic Estimations of Pollution Related Cancer and Nerves Morbidity. International Journal of Ecology & Development. 2017. №</p>

32. Iss. 1. P. 33–43. (Scopus, Web of Science). 2. Kubatko Oleksandr, Kubatko Oleksandra. Economic estimations of air pollution health nexus. Environment, Development and Sustainability: A Multidisciplinary Approach to the Theory and Practice of Sustainable Development. 2019. Vol. 21(3). P. 1507–1517. (Scopus, Web of Science). 3. Li Rui, Sineviciene L., Melnyk L., Kubatko O., Karintseva O., Lyulyov O. Economic and environmental convergence of transformation economy: the case of China. Problems and Perspectives in Management. 2019. № 17(3). P. 233–241 (Scopus). 4. Sinevičienė L., Sotnyk I., Kubatko O., Lakstutiene A. What makes countries to be energy efficient: case of Lithuania and Ukraine? Proceedings of the 2017 International Conference «ECONOMIC SCIENCE FOR RURAL DEVELOPMENT» N. 45. Jelgava, LLU ESAF, 27-28 April 2017. P. 213–220 (Web of Science). 5. Melnyk Leonid G., Oleksandr V. Kubatko, Oleksandra V. Kubatko. Were Ukrainian regions too different to start interregional confrontation: economic, social and ecological convergence aspects? Economic Research-Ekonomiska Istraživanja. 2016. № 29. Iss. 1. P. 573–582 (Scopus, Web of Science).
Наукові статті у фахових журналах: 1. Melnyk L. H., Kubatko O. V., Piven V. S., Kucherenko P. V. Bioplastics production for circular economy and sustainable development promotion. Економіка АПК. 2019. № 11. С. 79–84 2. Кубатко О. В., Ковач В. О., Денисенко П. А., Ігнатченко В. М. Вплив людського капіталу та інноваційно-інвестиційних показників на

еколого-економічну ефективність національних економік. Механізм регулювання економіки. 2018. № 3(81). С. 19–29 3.

Кубатко О. В. Еколого-економічні флуктуації розвитку: питання методології. Економічний форум. 2017. № 3. С. 104–112 4.

Кубатко О. В. Енергетична вразливість екологоекономічних систем при цінових ресурсних флуктуаціях. Вісник Одеського національного університету. Серія «Економіка». 2016. Т. 21. № 1. С. 165–169 5.

Кубатко О. В. Ресурсна взаємозаміщеність у національній економіці внаслідок еколого-економічних флуктуацій. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Економіка». 2015. № 2(46). С. 66–70 6.

Кубатко О. В. Технологічні зрушення як джерело флуктуацій використання природних ресурсів в економічних системах. Наука й економіка. 2015. № 4 (40). С. 121–126 7.

Кубатко О. В., Іскаков А. А., Акуленко В. Л. Розвиток виробничого потенціалу машинобудівних підприємств в умовах нестабільного ринкового середовища. Механізм регулювання економіки. 2015. № 3. С. 15–22.

Підвищення кваліфікації: Сумський державний університет, 15.06.2018 р., наказ №1119-П; тематичне спрямування «Економіка, підприємництво та торгівлі відносини з ЄС». Заступник головного редактора міжнародного наукового журналу «Механізм регулювання економіки»; член редколегії журналу “Environment, Development and Sustainability: A Multidisciplinary Approach to the Theory

						<p>and Practice of Sustainable Development” (Scopus, Web of Science Core Collection), Нідерланди.</p> <p>Рецензент видань, що індексуються БД Scopus, Web of Science: “International Journal of Global Environmental Issues” “International Journal of Global Energy Issues” “Environment, Development and Sustainability” “Energy & Environment”.</p> <p>Участь у дербюджетній тематичі</p> <p>1.Форсайтпрогнозування стійкості національної економіки: від соціоекологіко-економічних протиріч до конвергентної моделі (№ 0117U003932, виконавець, 2017–2019 pp.)</p> <p>2.Організаційно-економічні механізми стимулювання розвитку відновлювальної енергетики України», (№ 0117U002254, виконавець, 2017–2019 pp.).</p> <p>Участь у міжнародних наукових проєктах: 1. Українсько-литовський проєкт «Розвиток інституціональної та економічної бази сталого розвитку та формування екологічної економіки на регіональному рівні на 2016-2017 pp.» (виконавець) 2. Модуль Жана Моне «Можливості та виклики торгівлі ЄС в Україні»; джерело фінансування – ЄС. 2016-2019 pp. (керівник) 3. Модуль Жана Моне «Використання кращих практик ЄС для формування сестейнової економіки в Україні» (UBE UP); джерело фінансування – ЄС. 2014-2017 pp. (виконавець).</p>	
99272	Ткаченко Олена Григорівна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій	Диплом доктора наук ДД 005985, виданий 20.09.2007, Диплом кандидата наук КН 004678, виданий	40	ОК 9. Сучасні дискурси журналістико-навства	Професор за кафедрою журналістики та філології. Має значний досвід - практичної роботи у сфері журналістики: шеф-редактор газети «Резонанс», член

				03.03.1994, Атестат доцента ДЦ 001988, виданий 23.12.1999, Атестат професора 12ПР 005754, виданий 30.10.2008			Національної спілки журналістів України (НСЖУ), голова правління ГО «МедіаКомпас»; - керівництва міжнародними освітніми проєктами: «Crossmedia und Qualitats journalismus» («Крос-медіа та якісна журналістика») – проєкт Євросоюзу Темпус IV, № 530599- TEMPUS, 2012–2015 рр. – керівник від СумДУ; - експертної роботи: експерт наукової ради МОН України (секція 20 – соціально- історичні науки). Виконала програми стажування: «Стандарти журналістики у висвітленні конфліктів» (Фонд Фрідріха Наумана, Академія української преси за підтримки Федеративної Республіки Німеччина, сертифікат від 01.12.2016). Наукові публікації: 1. Tkachenko O. Ukraine in the Content of the British Newspaper «The Times». Образ. 2015. Вип. 2 (17). С. 21–30. 2. Olena Tkachenko, Yaroslav Yanenko, Olga Sydorenko, Inna Sypchenko, Lyudmila Dudchenko and Natalya Rudenko, 2020. Marketing Communications in Election Campaigns. International Journal of Advanced Research in Engineering and Technology (IJARET). Volume: 11, Issue: 6, Pages: 525–533 (Scopus).
1651	Садівничий Володимир Олексійович	доцент, Основне місце роботи	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій	Диплом спеціаліста, Київський університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1993, спеціальність: Журналістика, Диплом доктора наук ДД 005468, виданий 12.05.2016, Диплом кандидата наук ДК 053755, виданий 08.07.2009, Атестат	20	ОК 8. Актуальні концепції масмедіа та соціально- комунікаційні х відносин	Доктор наук із соціальних комунікацій за спеціальністю 27.00.04 – теорія та історія журналістики. Значний досвід роботи у практичній журналістиці (16 років), керівництва проєктами, експертної роботи. Член національної спілки журналістів України. Керівник чотирьох госпдоговірних науково-дослідних тем. Керівник наукової теми, що фінансується НФДУ. Досвід організації та

доцента 12ДЦ
035112,
виданий
25.04.2013

проведення наукових конференцій: член оргкомітету Міжнародної наукової конференції «Між хутором і світом: Культурницька місія Пантелеймона Куліша» (2019 р.).
Головний редактор наукового фахового журналу «Образ»; член редколегії журналу «Філологічні трактати».
Медіа-експерт Інституту демократії імені Пилипа Орлика.
Підвищення кваліфікації: Сумський державний університет, факультет підвищення кваліфікації викладачів; програми «Керівництво науковою роботою здобувачів третього рівня вищої освіти за ОНП доктор філософії» (СН № 05408289/2943-20 від 10.12.2020 р.), «Керівництво науковою роботою студента/аспіранта» (наказ № 2536-ІІ від 11.12.2019 р.), Сертифікати: «Експерт з акредитації освітніх програм» (Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, сертифікат від 13.12.2019 р.).
Наукові публікації в базі Scopus: 1. Sadvnychyi V., Zhylenko I., Bondarenko O., Nizhehorodtsev V., Prokopenko N., Kucherenko I. The influence of computer technology on the development of interactive teaching methods for students. Journal of Theoretical and Applied Information Technology. Vol. 99. No. 04. 2021. P. 849–856.
Енциклопедії: 1. Садівничий, В. Медична періодика. Енциклопедія Сучасної України. Т. 20: «Медична» – «Мікоян» / редкол.: І. М. Дзюба, М. Г. Железняк та ін.; Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, Наукове

товариство імені Шевченка. Київ, 2018. С. 68–70.

Монографії: 1. Садівничий, В. «Відродження розпочинається із гласності...» (Медична преса Наддніпрянської України середини ХІХ – початку ХХ ст.): монографія. Дніпропетровськ: Середняк Т. К., 2015. 360 с. 2. Садівничий, В. Типи, види та особливості подачі контенту кросмедіа. Кросмедіа: контент, технології, перспективи: моногр.; за заг. ред. В. Е. Шевченка. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. С. 49–60. 3. Sadvnychiy, V. Specialized Medical Information Space: History and Principles of Formation. Development trends of philological sciences: collective monograph. Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. P. 213–233. (SENSE).

Наукові статті: 1. Садівничий, В. Типологічна система спеціалізованої медичної преси (на прикладі видань Наддніпрянської України середини ХІХ – початку ХХ ст.). Журналістика. 2015. Вип. 14 (39). С. 57–70; 2. Садівничий, В. Індикатори інтенсивності медичної преси Наддніпрянської України середини ХІХ – початку ХХ ст. Образ. 2015. Вип. 1 (16). С. 112–123; 3. Садівничий, В., Сушкова, О. Джинса як етична проблема місцевої журналістики. Інформаційне суспільство. 2016. Вип. 23. С. 20–24; 4. Садівничий, В. Олександр – наймолодший із Драгоманових. Образ. 2016. Вип. 3. С. 84–90; 5. Olena Tkachenko, Volodymyr Sadvnychiy, Iryna Zhylenko, Inna Havtyliuk, Irina Virchenko, Nataliya Poplavska, Olga Peleshok, 2020. Management Of Social Communications Of Enterprises.

						International Journal of Management (IJM). Volume: 11, Issue: 7, Pages: 293–302; 6. Sadivnychy Volodymyr. Communication advantages of specialized information: history, theory, practice. Образ. 2020. Вип. 2 (34). С. 72–80.	
205557	Артюхов Артем Євгенович	доцент, Основне місце роботи	Навчально- науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту	Диплом магістра, Сумський державний університет, рік закінчення: 2005, спеціальність: 090220 Обладнання хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів, Диплом кандидата наук ДК 053917, виданий 27.05.2009, Атестат доцента 12ДЦ 034012, виданий 25.01.2013, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 000169, виданий 23.04.2019	13	ОК 2. Методологія та методи наукових досліджень	Має атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника). A. Academic integrity as the basis of sustainable development of the university. – Ky i v: Taxon, 2016. – 234 p. 2. Sorokina N., Artyukhov A., Degtyarova I. Academic integrity: problems of compliance and priorities of spread among young scientists. – Dnipro: Dnipropetrovsk Regional Institute of Public Administration, 2017. – 170 p. 3. Artyukhov A. Academic integrity in conducting of scientific research. In book Fundamentals of Formation of Modern Engineer. Sumy: Sumy State University, 2015. – 275 p. 4. Academic integrity in Ukrainian higher education: values, skills, actions / O. Liuta A. Artyukhov // Business Ethics and Leadership, 2017, Vol. 1, Is. 1, pp. 34-39. 5. Massive open online course “Academic Integrity: values, skills, actions” / certificate of authorship No 3445, 2017, Ukraine. 6. University system for ensuring of the principles of academic integrity / certificate of authorship No 72263, 2017, Ukraine. 7. Vorontsova A., Lyeonov S., Vasylieva T., Artyukhov A. Innovations in the financing of lifelong learning system: expenditure optimization model. Marketing and Management of Innovations. – 2018. 218-231. 8. Artyukhov A., Vasilyeva T. Research Integrity Dissemination System: “Science RIDS of Misconduct”. In A. Sandu, A. Frunza, & E. Unguru (Eds.), Ethics

						in Research Practice and Innovation, 2019. Hershey, PA: IGI Global. – pp. 43-74. 9. Artyukhov A. Promoting Academic Integrity: Challenges for Ukrainian Universities. In D.M. Velliariis (Ed.), Prevention and Detection of Academic Misconduct in Higher Education, 2019. Hershey, PA: IGI Global. – pp. 204-235. 10. Finikov T., Artyukhov A., Guzhva O. Academic Integrity on Guard of Quality Education: Frank Speech about Fair Learning. – Kyiv: Taxon, 2019. – 68 p.	
79777	Гнаповська Людмила Вадимівна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту	Диплом кандидата наук ДК 007366, виданий 27.06.2000, Атестат доцента ДЦ 006303, виданий 23.12.2002	33	ОК 7. Англійська мова академічного спрямування	Кандидат філологічних наук за спеціальністю 10.02.04 – германські мови. Наявність за останні п`ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Web of Science Core Collection: 1. Liashenko, I., & Hnarpovska, L. (2019). Blended Education: Patterns of Implementation at Sumy State University // Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala. – 11(3), 141-162. doi:10.18662/rrem/142 (Web of Science Core Collection) 2. Liashenko, I., & Hnarpovska, L. (2020). ESP Online Course as a Means of Enhancing Graduate Students Employability Opportunities. Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes, 8(3), 215-230. doi:10.22190/JTESAP2003215L. (Web of Science Core Collection). Наукові та навчально-методичні публікації, участь у конференціях: 3. Гнаповська Л.В., Дорда С.В. "Мова" – "Людина" – "Культура" в лінгвокультурологічній перспективі / Л.В. Гнаповська, С.В. Дорда // Актуальні питання іноземної

філології. – Луцьк : Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки, 2018. – № 8. – С. 57-64.

4. Гнаповская Л.В., Карпова В.Н. Современное образование в эпоху глобализации: традиционная классика VS цифровые технологии [Текст] / Л.В. Гнаповская, В.Н. Карпова // Іноземні мови. - 2016. - № 4(88). - С. 41-50.

5. Гнаповская Л., Карпова В. Глобализация и инновации в образовании: аргументы "за" и "против" / Л.В. Гнаповская, В.Н. Карпова // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка. - 2016. - №4. - С. 202-210.

6. Teacher Roles in Teaching Foreign Languages: Retrospective Analysis and Insights into the Future // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна» : збірник наукових праць / укладачі : І.В. Ковальчук, Л.М. Коцюк, С.В. Новоселецька. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. – Вип. 53. – С. 283-286.

7. Гнаповська Л.В. Дизайн-мислення; освітня перспектива / Л.В. Гнаповська // Функції дизайну в сучасному світі: виміри 2020 : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, СумДУ, 29-30 березня 2017 р. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2020. – С. 33-35.

8. Hnarpovska L. Designing the EFL Assessment Framework // Національна конвенція TESOL-Ukraine «Thinking Globally – Teaching

Locally», м. Харків, 9-10 квітня 2019 р. – Харків: Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова, 2019. – С. 25-26

9. Hnarpovska L. Bridging EFL Teaching, Learning and Assessment: Challenges of Ukrainian Educational Setting / L. Hnarpovska // I Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю "Сучасна іншомовна освіта України та зарубіжжя: стан, виклики і перспективи", м. Глухів, 24-25 жовтня 2018 р. / за заг. Редакцією Лавриченко Н.М. – Суми: Вінниченко М.Д., 2018. – С. 52-53.

10. Hnarpovska L.V. Quality Language Assessment in University EFL Classroom / L.V. Hnarpovska // Якісна мовна освіта у сучасному глобалізованому світі: тенденції, виклики, перспективи : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Суми, 23-24 листопада 2017 р. / за ред. В.А. Глущенко. – Суми: СумДУ, 2017. – С. 206-210.

11. Learner-centred Language Teaching: Teacher-learner Interaction Formats // Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація : Тези доповідей XIV наукової конференції з міжнародною участю. – Х. : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. – С. 38-39.

Участь в атестації наукових працівників в якості офіційного опонента при захисті дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук:

1. Сегал А.Л. «Англомовний рекламно-інформаційний колаж як жанр: структура, семантика, прагматика»: Спеціалізована Вчена рада К 26.133.08 Київського

університету імені
Бориса Грінченка,
2016 р.
<http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/15105/>
2. Стрельченко К.С.
«Номінативний
простір MYSTERY:
лінгвокогнітивний та
лінгвосеміотичний
аспекти (на матеріалі
англомовних художніх
творів ХХ–ХХІ ст.)»:
Спеціалізована Вчена
рада К 26.133.08
Київського
університету імені
Бориса Грінченка,
2018 р.
<http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/23892/>
Левочкіна С.В.
«Лінгвокогнітивні
аспекти онімів у
художньому тексті в
жанрі фентезі (на
матеріалі творів
Урсулі де Гуїн)»:
Спеціалізована Вчена
рада К 26.133.08
Київського
університету імені
Бориса Грінченка,
2019 р.
<http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/26894/>

Підвищення
кваліфікації:
1. Курс «Англомовний
академічний дискурс у
міжнародному
контексті» (Центр
післядипломної освіти
та екстернату
Київського
національного
лінгвістичного
університету)
Свідоцтво про
підвищення
кваліфікації 12СПК
992242 від 01.07.2015
р.
2. Програми
підвищення
кваліфікації з
методології
викладання іноземних
мов професійного
спрямування
«CIVELT-1» (1 кредит
ЄКТС) та «CIVELT-2»
(1 кредит ЄКТС), 2018
р.
3. Програма з
інноваційної
педагогічної
діяльності, СумДУ,
18.10.2019 р. –
22.11.2019 р.,
свідоцтво ПК №
05408289/1286-19 (6
кредитів ЄКТС).
4. Програма
підвищення
кваліфікації наукових
і науково-
педагогічних
працівників в рамках
спільного проекту

						Британської ради в Україні, агенції Advance HE (Велика Британія) та Інституту вищої освіти НАПН України «Програма вдосконалення викладання у вищій освіті / Teaching Excellence Programme», 2020 р., сертифікат Серія ПК-21707620 № 520/21 (3 кредити ЄКТС).	
185927	Серебрянська Ірина Миколаївна	професор, Сумісництво	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій	<p>Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, рік закінчення: 2000, спеціальність: 030502 Українська мова і література та іноземна мова (англійська), Диплом доктора наук ДД 009462, виданий 16.12.2019, Диплом кандидата наук ДК 066839, виданий 22.04.2011, Атестація доцента 12ДЦ 035386, виданий 31.05.2013</p>	19	ОК 6. Культура наукової української мови	<p>Доктор філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова. Наукові статті 1. Tsikhotska Olga, Oksana Horbach V., A. Olena Buzdugan, Valentyna Bohatyrets, Serebrianska Irina. Professional foreign language as a means of increasing the competitiveness of the future specialist. Applied Linguistics Research Journal. 2020; 4(9): 190-199. 2. Серебрянська, І. (2020). Енциклопедія родовідної пам'яті, національної ідентичності та самоповаги (Поповський А. М. «Дециця про українські прізвища». Дніпро: Ліра, 2020. 300 с.). Філологічні трактати, Том 12, № 2, 145-147. 3. Серебрянська І. М. «Як не буде птахів, то і людське серце стане черствішим» (концепт «птах» у творах М. Сельмаха) / І. М. Серебрянська // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70). № 3. Ч. 1. – 2020. – С. 37–41. 4. Серебрянська І. М. Медіаосвіта : семантична специфіка терміна в ціннісній системі координат інформаційного суспільства / І. М. Серебрянська // Філологічні трактати. – Т. 10, № 3. – Суми : СумДУ, 2018. – С. 69–77. 5. Серебрянська І. М. Мовний образ освіти як ціннісний атрибут української мовної картини світу / І. М. Серебрянська // Філологічні трактати. – Том 10, № 1. – 2018. – С. 89–95. 6. Серебрянська І. М. Вербалізація освіти в Україні за радянських</p>

часів / І. М. Серебрянська // Наукові записки. Серія : Філологічні науки. – Кропивницький : Видавець Лисенко В. Ф., 2017. – Вип. 154. – С. 509–514. 7.

Серебрянська І. М. Експлікація концепту «навчання» в текстах молодіжного журналу «Я СТУДЕНТ» / І. М. Серебрянська // Наукові праці : наук. журн. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2017. – Т. 294. Вип. 282. – С. 89–93. 8.

Серебрянська І. М. Прагматика афіксальних дериватів у лексичній системі сфери освіти / І. М. Серебрянська // Філологічні трактати. – Суми : СумДУ, 2017. – Т. 9, № 3. – С. 51–57. 9.

Серебрянська І. М. Мовна експлікація понять «викладач» і «студент» у текстах студентського інтернет-журналу / І. М. Серебрянська // Вісник Запорізького національного університету : зб. наук. пр. Філологічні науки. – Запоріжжя : ЗНУ, 2017. – № 1. – С. 192–198. 10.

Серебрянська І. М. Семантична структура терміна освіта в українській мові / І. М. Серебрянська // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Лінгвістика : зб. наук. пр. – Херсон : ХДУ, 2017. – Вип. 28. – С. 49–53. 11.

Серебрянська І. М. Аксиологічні акценти освітніх номінацій сесія, стипендія, диплом, знання в мовній свідомості українського студентства / І. М. Серебрянська // Одеський лінгвістичний вісник. Науково-практичний журнал. – Одеса : Видво Одес. юридичної академії, 2017. – Вип. 9. Т. 2. – С. 127–131. 12.

Серебрянська І. М. Навчальний заклад очима студентів : структурносемантичний потенціал концепту в текстах українського інтернет-

журналу / І. М. Серебрянська // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Серія : Філологія. – Одеса : Міжнародний гуманітарний університет, 2017. – Вип. 26. Т. 1. – С. 63–65. 13. Серебрянська І. М. Експлікація концепту «освіта» в текстах молодіжного журналу «Я СТУДЕНТ» / І. М. Серебрянська // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : Філологічні науки. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2017. – Вип. 43. – С. 116–119. 14. Серебрянська І. М. Мовна реалізація проблематики вищої освіти на шпальтах українських газет / І. М. Серебрянська // Філологічні трактати. – Суми : СумДУ, 2016. – Т. 8, № 3. – С. 54–62. 15. Серебрянська І. М. Мовна репрезентація освітньої проблематики в текстах студентського інтернет-журналу / І. М. Серебрянська // Філологічні трактати. – Суми : СумДУ, 2016. – Т. 8, № 4. – С. 51–56. Статті у фахових виданнях України: 16. Серебрянська І. М. Метафоризація освіти в мові ЗМІ (соціоморфні моделі) / І. М. Серебрянська // Українське мовознавство. Міжвідомчий науковий збірник. – Харків : Вид-во І. С. Іванченка, 2018. – Вип. 2 (48). – С. 112–117. 17. Серебрянська І. М. Структурносемантична характеристика власних назв українських вищих навчальних закладів / І. М. Серебрянська // Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Мовознавство. – Дніпро : Вид-во ДНУ, 2017. – Вип. 23 (1), №11, т. 25. – С. 171–178. 18. Серебрянська І. М. Освіта, освітологія чи

едукологія : мовна
реалізація
міждисциплінарних
тенденцій в
українському
науковому дискурсі /
І. М. Серебрянська //
Актуальні проблеми
філології та
перекладознавства :
зб. наук. пр. –
Хмельницький : ФОП
Бідюк Є. І., 2017. –
Вип. 12. – С. 224–227.
19. Серебрянська І. М.
Експлікація концепту
«викладач» у текстах
молодіжного журналу
«Я студент» / І. М.
Серебрянська // Мова
і культура. Науковий
журнал. – Київ : Вид.
дім Дмитра Бураго,
2017. – Вип. 19. Т. IV
(184). – С. 405–413. 20.
Серебрянська І. М.
Історія становлення і
розвитку
концептосфери освіти
крізь призму сучасної
наукової картини
світу / І. М.
Серебрянська //
Українське
мовознавство.
Міжвідомчий
науковий збірник. –
Київ : Київський
національний
університет ім. Т. Г.
Шевченка, 2017. –
Вип. 1 (47). – С. 79–90.
21. Серебрянська І. М.
Термін вища освіта та
його
структурносемантичн
ий потенціал / І. М.
Серебрянська //
Українське
мовознавство.
Міжвідомчий
науковий збірник. –
Київ : ВД
«Монограф», 2016. –
Вип. 46/2. – С. 149–
155. 22. Серебрянська
І. М. Метафорична
модель освіта – війна
в сучасній
терміносистемі
української мови (на
матеріалі
медіатекстів) / І. М.
Серебрянська //
Дослідження з
лексикології і
граматики української
мови : зб. наук. пр. –
Дніпро : Видавець
Біла К. О., 2016. – Вип.
17. – С. 153–163. 23.
Серебрянська І. М.
Нові напрями сучасної
лінгвістики в
освітньому процесі
українських закладів
вищої освіти // І.
Серебрянська //
Scientific and pedagogic
internship
“Organization of

educational process in the field of philological sciences in Ukraine and EU countries : Internship proceedings, August 24 – October 2, 2020. – Venice : Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2020. – С. 158–162. 24.

Серебрянская И. М. Вербализация понятия «людина розумна» й «людина освічена» в українській мовній свідомості (на матеріалі стійких народних порівнянь) / I. М. Серебрянская // Studia Slawistyczne. Etnolingwistyka i Komunikacja Miedzykulturowa. – Lublin : Wydawnictwo KUL, 2018. – S. 147–154. 25. Serebrianska I. Assessing aspects of higher education institutions in the language of the magazine «I am a student» / I. Serebrianska // The Tenth International Congress on Social Sciences and Humanities. Proceedings of the congress (April 2, 2017) : East West Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH. – Vienna, 2017. – P. 105–110. 26.

Серебрянская И. М. Викладач, учитель, педагог, професор : семантичний діапазон номінацій / I. М. Серебрянская // International research and practice conference «Contemporary issues in philological science : experience of scholars and educationalists of Poland and Ukraine» : Conference Proceedings, April 28–29, 2017. – Lublin, 2017. – С. 34–38. 27.

Серебрянская И. М. Емотивно-оцінний потенціал композитів сфери освіти в медіатекстах / I. М. Серебрянская // Zbiór artykułow naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Filologia, socjologia i kulturoznawstwo Badania podstawowe i stosowane : wyzwania i wyniki» (30.05.2017 – 31.05.2017). – Warszawa : Sp. zoo «Diamond trading tour», 2017. – S. 110–111. 28. Серебрянская

						<p>I. М. Диплом – гарантія знань чи справа вторинна : реалізація поняття в мові студентського інтернет-журналу / I. М. Серебрянська // Щорічний науковий збірник Сьомої міжнародної науково-практичної інтернет-конференції з україністики «Діалог мов – діалог культур. Україна і світ». Серія : Міжнародна наукова інтернет-конференція з україністики. – Мюнхен : Verlag readbox unipress Open Publishing LMU, 2017. – Вип. 2016. – С. 146–151.</p>
224439	Ляшенко Ірина Володимирівна	доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту	Диплом кандидата наук ДК 046122, виданий 09.04.2008, Атестат доцента 12ДЦ 024555, виданий 14.04.2011	22	<p>ОК 7. Англійська мова академічного спрямування</p> <p>Liashenko, I. V. English for Sports Studies [Текст] : study guide / I. V. Liashenko. – Sumy : Sumy State University, 2020. – 82 р. https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/81265 Legal English: Англійська мова юридичного спрямування: навч. посіб. / В. А. Василенко, І. В. Ляшенко. – К.: Кафедра, 2013. – 380 с. (гриф МОНУ №1/11-14414 від 20.09.2013) https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83178 Law in English: Англійська мова юридичного спрямування: навч. посіб. / В. А. Василенко, І. В. Ляшенко, Т. М. Сергієнко. – К.: Кафедра, 2013. – 420 с. (гриф МОНУ №1/11-14930 від 02.10.2013) https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83177 Practice Abroad: навчальний посібник з англійської мови за програмою курсу поглибленого та інтенсивного вивчення іноземних мов. - Суми: Університетська книга, 2010. – 400 с. (Литвинко О.А., Меденцова Т.М., Тімкова Ю.М., Чирва А.С. – співавтори). Навчальний посібник з грифом МОН №1.4/18-34.</p> <p>Наявність за останні</p>

п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science Core Collection:

1. Liashenko, I., & Bula, L. (2021). Disciplinary Literacy Development in the ESP Context: Ukrainian case. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 13(1).
<https://doi.org/10.18662/rrem/13.1/376>
2. Liashenko, I., & Hnapovska, L. (2020). ESP Online Course as a Means of Enhancing Graduate Students Employability Opportunities. *Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*, 8(3), 215-230. doi: 10.22190/JTESAP2003215L
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/82917>
3. Liashenko, I., Rebenko, M., Rebenko, V. (2020). Development of Students' Disciplinary Literacy through Reflective Practice: Ukrainian Case. *Journal of Educational Sciences and Psychology*, Vol. X (LXXII), No. 2/2020. 22-50.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83019>
4. Liashenko, I. (2019). Students' perceptions of ESP course for cynological translators. *Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*, 7(1), 017-030. DOI: 10.22190/JTESAP1901017L
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/82923>
5. Liashenko, I., & Hnapovska, L. (2019). Blended Education: Patterns of Implementation at Sumy State University. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 11(3), 141-162. DOI: 10.18662/rrem/142
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/74574>

Участь у міжнародних проєктах:
1. Виконавець

грантового проєкту від Державного департаменту США (грант SUP30019GR0333) на виконання проєкту з медійної грамотності, у т.ч на проведення на базі СумДУ 22-23 листопада 2019 р. науково-практичного семінару «Впровадження медійної грамотності у практику навчання англійської мови у 21 столітті» (“Incorporating Media Literacy in English Language Teaching and Learning in the 21st Century”) за участі міжнародних експертів – 2019 р.

2. Виконавець грантового Чеського УПН проєкту сумісно з Чеським університетом природничих наук «Платформа AgriSciences для посилення науки у вищих навчальних закладах України» - розробник і викладач курсу з академічного письма для науковців

3. Участь у міжнародному проєкті від Державного департаменту США, Регіонального бюро англійської мови при посольстві США, проєкт OPEN Cubed Alumni: фасилітатор онлайн курсів, 17 серпня 2020 - 15 листопада 2020 р.

4. Державного департаменту США, Регіонального бюро англійської мови при посольстві США, проєкт OPEN Cubed як фасилітатор онлайн курсів, 12 квітня 2021 – 19 травня 2021 р.

5. Виконавець та учасник онлайн тренінгу «E-TOOL» (Teaching Online Opportunity Lab) організованого за фінансової грантової підтримки A.S. Hornby Educational Trust та координованого Британською Радою 21-23 квітня 2021 р.

Наявність наукових публікацій у наукових виданнях:
1. Liashenko, I. (2020). Reflective Practice as a Means of Critical Thinking Development in Distance Learning with University

Students. Scientific Papers of Berdiansk State Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences, (3), 308-315.
doi:10.31494/2412-9208-2020-1-3-308-315
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/82916>

2. Ляшенко, І. Про стан і способи вдосконалення методики і форм проведення індивідуальної роботи зі студентами [Текст] / І. Ляшенко // Народна освіта: електронне наукове фахове видання. - 2012. - Вип. 1(16). - Режим доступу: www.narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/16/statti/lyashenko.htm

3. Ляшенко І. В. Складові комунікативної компетенції студентів/ І.В. Ляшенко //Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів. Матеріали науково-практичної конференції (22 квітня 2003р.). Збірник наукових праць. – Суми: Сум ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 173-177.

4. Ляшенко І. В. Аналіз поняття „комунікативна компетенція” особистості /І.В. Ляшенко // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія "Психолого-педагогічні науки", 2004. - № 3. - С.50-57.

5. Ляшенко І. В. До питання визначення складових підготовки студентів до участі в міжнародних програмах / І.В. Ляшенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: Збірник наукових праць /Ред.кол. Мороз О.Г., Гузій Н.В. (відповідальні редактори.) та інші. –

Вип.1 (11). – К.: НПУ, 2004. – С.182 – 190.

6. Ляшенко І. В. Організація та проведення педагогічного експерименту формування професійної готовності студентів-учасників міжнародних фахових програм. / І.В. Ляшенко // Вісник Київського міжнародного університету. Серія: Педагогічні науки: Зб. наукових праць. – К.: КиМУ, 2009. – Випуск 12. – С. 80-91.

7. Ляшенко І. В. Формування професійних якостей майбутнього спеціаліста через реалізацію міжнародних фахових програм / І. В. Ляшенко // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України [Електронний ресурс] : електрон. наук. фах. вид. / гол. ред. Романишина Л. М. 2014. Вип. 1. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadps_2014_1_8.pdf. – Заголовок з екрана.

Рецензент журналів:
1. International Journal of Learning, Teaching and Educational Research (Scopus)
2. Language Teaching Research (Scopus, WoS)

Наявність виданих навчально-методичних посібників:
Liashenko, I. 5055 Live for Life: English for Primary Skills: methodical instructions for classwork and self-study on the discipline "Foreign Language (English)" [Електронний ресурс] : for students of the specialty 017 "Physical Training and Sport" and 227 "Physical Rehabilitation" full-time and part-time training / I. Liashenko. – Sumy : Sumy State University, 2021. – 24 р.

Liashenko, I. 4482 Critical Thinking Development. Methodological guidelines for classwork

						<p>and self-study on the discipline "English for Academic Purposes" [Текст] : for students of the specialty 017 "Physical Training and Sport" full-time and part-time training / I. Liashenko. — Sumy : Sumy State University, 2018. — 44 p.</p> <p>Член:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Європейської асоціації з мовного тестування та оцінювання (EALTA), • Всеукраїнської асоціації з мовного тестування та оцінювання (БУАМТО) (UALTA), • Українських філій міжнародних асоціацій викладачів іноземної мови TESOL та IATEFL • Української асоціації викладачів і дослідників Європейської інтеграції (APREI) • Міжнародної асоціації викладачів англійської мови за специфічним спрямуванням ISPTA) • Мережа східної громадянської освіти у східній Європі (EENCE) • Українська асоціація дослідників освіти (UERA) -афілійована EERA, IATEFL <p>Має досвід практичної роботи за спеціальністю: перекладач, здійснення перекладацької роботи англійською мовою специфічного спрямування для Українського кінологічного союзу Міжнародної кінологічної федерації (FCI).</p>	
91323	Купенко Олена Володимирівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій	Диплом кандидата наук ДК 014456, виданий 15.05.2002, Атестат доцента 12/ДЦ 044357, виданий 29.09.2015	20	ОК 3. Інноваційна педагогічна діяльність	Кандидат педагогічних наук 13.00.09 – теорія навчання. Співвиконавець наукової теми «Ціннісні, соціальні, гендерні та правові основи формування політики протидії дискримінації і насильству в суспільстві». Підвищення кваліфікації: Технічний університет Тампере (Фінляндія), Університет менеджменту освіти Національної академії педагогічних наук

						<p>України, Університет Валадаліда (Іспанія) та Університет Марібору (Словенія). Досвід проектної діяльності в організації дистанційної форми навчання і дуального навчання студентів, програм освіти дорослих.</p> <p>Наукові публікації: 1. Купенко, О. В. (2016). Вплив групової роботи на рівень індивідуальних досягнень у ході самостійної навчальної діяльності студентів. Інформатика, математика, автоматика, 214–217.</p> <p>2. Купенко, О. В. (2016). Особливості самостійної навчальної діяльності студентів університету: обґрунтування моделі та її реалізація. Основи сучасної педагогіки, 429-458.</p> <p>3. Купенко, О. В. (2015). Педагогічні проекти. Суми: Сумський державний університет.</p> <p>4. Купенко, О. В. (2017). Обґрунтування педагогічної системи та педагогічної технології підготовки студентів вищих навчальних закладів до проектної діяльності. Напрями модернізації соціально-педагогічної системи підготовки фахівців в університеті. Херсон: ПП Вишемирський В.С., 415-489.</p> <p>5. Купенко, О., Давліканова, О., & Світайло, Н. (2016). Досвід організаційного та педагогічної підтримки впровадження елементів дуальної освіти (на прикладі Сумського державного університету). Маркетинг в Україні, 6, 63-70.</p> <p>6. Купенко, О. В. (2015). Виховання студентів через залучення їх у навчальні проекти. Гендерні парадигми освітнього процесу, 1, 102-107.</p>	
12019	Замора Оксана Михайлівна	доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут бізнесу,	Диплом магістра, Сумський національний	10	ОК 4. Управління науковими проектами	<p>Наукові статті 1. Zamora O. Students' autonomy at HEIs in Ukraine: Case of Sumy</p>

економіки та менеджменту	<p>аграрний університет, рік закінчення: 2006, спеціальність: 050206 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, Диплом кандидата наук ДК 064980, виданий 30.03.2011, Атестат доцента 12ДЦ 046902, виданий 25.02.2016</p>	<p>National Agrarian University/ H. Roubík, J. Mazancová, J. Beseda, O. Zamora// 13th International conference on Efficiency and Responsibility in Education 2016 (ERIE 2016 conference) listed in Thomson Reuters ISI Index to Social Sciences and Humanities Proceedings (ISSHP/ISI Proceedings). – P. 479-485. 2. Zamora O. Enhancing Knowledge Society Concept Via Educational Projects/ O. Zamora, T. Khvorost, N.Klietsova // conference the DisCo 2017 International conference “Open education as a way to a knowledge society” (26-27 червня 2017 року)/ Прага: Центр досліджень вищої освіти, Чеська республіка, 2017. 3. Zamora O. The Role Of Independent Online Education Platforms For The Development Of The Qualitative Education In Ukraine / O.Zamora, O. Ponomarenko, T. Khvorost // conference the DisCo 2018 International conference “Overcoming the Challenges and the Barriers in Open Education” (25-26 June 2018)/ Prague: CSVS, Czech Republic, 2018. - 420-432 pp. (WoS) 4. V. Zubko, H. Roubik , O. Zamora, T. Khvorost. Analysis and forecast of performance characteristics of combine harvesters / Agronomy Research 16(5), 2282- 2302, 2018 5. O. Zamora, J.S. Christianson, T. Khvorost Teaching Emerging Technologies at the International Level via the Interactive Methods. Conference the DisCo 2019: 6. V. Zubko, T. Khvorost, O. Zamora, V. Onychko Methods of Maintaining Soil Depth Evenness during Disk Tillage / SAB - Scientia Agriculturae Bohemica, No. 1, Vol. 51, March 2020. (Wos) 7. O. Zamora, J.S. Christianson, T. Khvorost. Personalised learning against technological</p>
--------------------------	---	--

fatigues//DisCo 2020: Special 15th international online conference DisCo 2020: (Online) Education in the Age of Covid-1. - June 22 - 23, 2020, Prague. 8. Замора О.М. Концептуальні засади економічної демократії в контексті сучасного державного управління в Україні / О.М. Замора // Електронне фахове видання з економіки "Ефективна економіка". - № 11, листопад 2015 р. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3519> 9. Замора О.М. Концепція навчання впродовж всього життя в умовах сучасного державного управління / О.М.Замора // Вісник Сумського національного аграрного ун-ту. – Суми, 2015. – Вип. 12 (65) – С. 65-73. Участь у міжнародних проектах 2014-2016 рр. – асистент проекту, організаційна підтримка реалізації Спільного проекту Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO) і Сумського НАУ «Модульна навчальна програма «Успішний зерновий агробізнес на невеликій площі» за підтримки фонду «Центральна Європейська Ініціатива» та ЄБРР. Робоча мова: англійська. 2015 року – тренер міжнародної літньої школи УАБС «Побудова миру та соціальної справедливості». Теми: «Доброчесність в повсякденному житті», «Побудова доброчесності громади». 2015-2016 - розробка та реалізація проекту Сумського НАУ – Чеського УПН (м. Прага) «Підтримка гармонізації запровадження Болонських принципів в українських аграрних університетах, на прикладі Сумського НАУ». За фінансової підтримки Чеської агенції з розвитку

співробітництва.
Робоча мова:
англійська. 2017-2018
- розробка та
реалізація проекту в
партнерстві з Чеським
УПН (м. Прага)
«Посилення
спроможності СНАУ
та СумДУ у сфері
якісної освіти та
досліджень». За
фінансової підтримки
Чеської агенції з
розвитку
співробітництва.
Робоча мова:
англійська. 2017 –
розробка та реалізація
проекту з академічної
мобільності в
партнерстві з Чеським
УПН (м. Прага) за
фінансування
Erasmus+. 2017 –
мікро-проект
"Академічна культура
та принципи
добročесності в
СумДУ" в рамках
«Проекту сприяння
академічній
добročесності в
Україні» (SAIUP)
Американських рад з
міжнародної освіти за
підтримки Посольства
США в Україні. 2019 -
Розробка та реалізація
міжнародного проекту
«Підтримка
здатностей молодих
співробітників
університетів у сфері
освіти, досліджень та
науки в Україні», що
реалізовувався
Чеським
університетом
природничих наук,
м.Прага, за
фінансування Чеської
агенції розвитку.
2019-2021 - Розробка
та реалізація
міжнародного проекту
«Міжуніверситетська
співпраця як
інструмент
підвищення якості
обраних університетів
України», що
реалізовувався
Чеським
університетом
природничих наук,
м.Прага, за
фінансування Чеської
агенції розвитку.
2020-2021 - Розробка
та реалізація
міжнародного проекту
«Платформа
AgriSciences Platform
для наукового
посилення ВНЗ
України», що
реалізовувався
Чеським
університетом
природничих наук, м.

							Прага, за фінансування Чеської агенції розвитку. 2020-2022 – Розробка та реалізація міжнародного проекту в СумДУ «Міжнародна кредитна мобільність: співробітництво між Чеською Республікою та Україною», що реалізовувався Чеським університетом природничих наук, м.Прага, за фінансування Erasmus+.
--	--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ПРН 4. Керувати свідомо та відповідально комунікаційним процесом у різних його формах і типах для досягнення системних результатів; демонструвати здатність до створення, критичного аналізу та поширення медіаконтенту.</i>	☐	ОК 4. Управління науковими проектами	МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Метод ілюстрацій МН5 Мозковий штурм МН6 Обмін думками (think-pair-share) МН7 Практико-орієнтоване навчання МН8 Проєктний метод МН9 Творчий метод	МСО1 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) МСО2 Розробка дослідницької пропозиції МСО3 Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль) МСО4 Підсумковий контроль: залік
		ОК 8. Актуальні концепції масмедіа та соціально-комунікаційних відносин	МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Лекції-дискусії МН5 Навчальна дискусія / дебати МН6 Перехресна дискусія МН7 Проблемний семінар	МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) МСО2 Дослідницька робота МСО3 Науковий звіт МСО4 Підсумковий контроль: іспит
<i>ПРН 11. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, відповідати за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.</i>	☐	ОК 3. Інноваційна педагогічна діяльність	МН1 Лекції-візуалізації (демонстрація варіантів представлення результатів досліджень) МН2 Пробна лекція (за фахом та обраною аспірантом тематикою) МН3 Робота в "малих групах" (проведення колективних педагогічних експериментів та керування ними) МН4 Самонавчання у віддалених системах: Google Classroom, Zoom, youtube-канал	МСО1 Письмові есе МСО2 Презентація інновацій у педагогічній практиці МСО3 Аналітичний звіт з педагогічного експерименту (на прикладі викладання дисципліни за фахом) МСО4 Мозковий штурм МСО5 Підсумковий контроль: іспит

		ОК 6. Культура наукової української мови	МН1 Групова робота, наукова дискусія, проєктний метод. МН2 Підготовка презентацій з теоретичних питань. МН3 Індивідуальна робота з написання робіт наукового спрямування та підготовки презентацій за темою дисертації.	МСО1 Оцінювання письмових робіт МСО2 Укладання бібліографії до власного наукового дослідження МСО3 Презентація за темою дисертації МСО4 Захист мініпроєкту за темою дисертації МСО5 Підсумковий контроль: залік
		ОК 10. Педагогічна практика за професійним спрямуванням	МН1 Групова робота, наукова дискусія, проєктний метод. МН2 Підготовка презентацій з теоретичних питань. МН3 Індивідуальна робота з написання робіт наукового спрямування та підготовки презентацій за темою дисертації.	МСО1 Проведення відкритого заняття МСО2 Презентація методичної розробки МСО3 Підсумковий контроль: виступ з презентацією для представлення результатів педагогічної практики та її захисту
<i>ПРН 1. Знати історію, розуміти теорії, сутності процесів, організаційних форм і структури журналістики в системі соціокомунікативної діяльності, соціокультурних підвалин взаємодії засобів масової комунікації з соціумом.</i>	☐	ОК 2. Методологія та методи наукових досліджень	МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Лекції-дискусії МН5 Метод ілюстрацій МН6 Мозковий штурм МН7 Проблемно-пошуковий метод МН8 Творчий метод МН9 Самонавчання у віддалених системах: LecturED, Google Classroom.	МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) МСО2 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) МСО3 Розробка концептуальної карти МСО4 Підсумковий контроль: диференційований залік
		ОК 8. Актуальні концепції масмедіа та соціально-комунікаційних відносин	МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Лекції-дискусії МН5 Навчальна дискусія / дебати МН6 Перехресна дискусія МН7 Проблемний семінар	МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) МСО2 Дослідницька робота МСО3 Науковий звіт МСО4 Підсумковий контроль: іспит
		ОК 9. Сучасні дискурси журналістикознавства	МН1 Проблемні лекції МН2 Практичні заняття МН3 Проєктне навчання МН4 Самонавчання у віддалених системах: Google Classroom, Google Meet	МСО1 Тестування МСО2 Дослідницька робота МСО3 Презентація результатів власного медіадослідження МСО4 Підсумковий контроль: іспит
<i>ПРН 2. Застосовувати в науковій діяльності сучасні інформаційні технології пошуку та критичного аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та різноманітні інформаційні системи.</i>	☐	ОК 4. Управління науковими проєктами	МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Метод ілюстрацій МН5 Мозковий штурм МН6 Обмін думками (think-pair-share) МН7 Практико-орієнтоване навчання МН8 Проєктний метод МН9 Творчий метод	МСО1 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) МСО2 Розробка дослідницької пропозиції МСО3 Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль) МСО4 Підсумковий контроль: іспит
		ОК 5. Методика підготовки наукових праць	МН5 проєктне навчання (індивідуальний дослідницький проєкт з підготовлення наукової статті за структурою IMRaD).	МСО1 оцінювання презентацій дослідження (за обраним фахом наукового дослідження) на тему академічної грамотності та доброчесності МСО2 оцінювання індивідуального дослідницького проєкту з підготовки фахової наукової статті за IMRaD структурою МСО3 Підсумковий

				контроль: диференційований залік
<p><i>ПРН 3. Розробляти й реалізувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику й розв'язувати значущі проблеми у сфері журналістики, соціальних комунікацій, комунікативістик і з урахуванням наявних наукових підходів, у тому числі міждисциплінарних, практичних аспектів, лідерства, автономності та відповідальності, складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів, реєструвати права інтелектуальної власності.</i></p>	☐	<p>ОК 1. Філософія науки</p>	<p>МН1. інтерактивні лекції; МН2. практичні заняття; МН3. практико-орієнтоване навчання.</p>	<p>МСО1 – колективні дискусії на аудиторних заняттях, МСО2 – перевірка практичних завдань, МСО3 – письмові опитування (тестування) МСО4 – підсумковий контроль: іспит</p>
		<p>ОК 2. Методологія та методи наукових досліджень</p>	<p>МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Лекції-дискусії МН5 Метод ілюстрацій МН6 Мозковий штурм МН7 Проблемно-пошуковий метод МН8 Творчий метод МН9 Самонавчання у віддалених системах: LecturED, Google Classroom.</p>	<p>МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) МСО2 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) МСО3 Розробка концептуальної карти МСО4 Підсумковий контроль: диференційований залік</p>
		<p>ОК 4. Управління науковими проектами</p>	<p>МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Метод ілюстрацій МН5 Мозковий штурм МН6 Обмін думками (think-pair-share) МН7 Практико-орієнтоване навчання МН8 Проектний метод МН9 Творчий метод</p>	<p>МСО1 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) МСО2 Розробка дослідницької пропозиції МСО3 Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль) МСО4 Підсумковий контроль: іспит</p>
		<p>ОК 5. Методика підготовки наукових праць</p>	<p>МН1 проблемна лекція (проблема академічної грамотності, якості академічних текстів на прикладах реальних публікацій); МН2 практичні заняття (у формі імітаційної гри з подачі/рецензування статті у видавництві); МН3 семінар-практикум (з аналізу академічної недоброчесності, текстових запозичень та унікальності наукових праць) із елементами тренінгу МН4 проектне навчання (спрямоване на оволодіння мовним матеріалом, формування певних мовленнєвих навичок та вмінь), у т.ч. із застосуванням системи Grammarly МН5 проектне навчання (індивідуальний дослідницький проект з підготовки наукової статті за структурою IMRaD).</p>	<p>МСО1 оцінювання презентацій дослідження (за обраним фахом наукового дослідження) на тему академічної грамотності та доброчесності МСО2 оцінювання індивідуального дослідницького проекту з підготовки фахової наукової статті за IMRaD структурою МСО3 Підсумковий контроль: диференційований залік</p>
<p><i>ПРН 10. Вільно презентувати та обговорювати результати своєї наукової діяльності українською та іноземними мовами в усній та письмовій формах, розуміти</i></p>	☐	<p>ОК 9. Сучасні дискурси журналістикознавства</p>	<p>МН1 Проблемні лекції МН2 Практичні заняття МН3 Проектне навчання МН4 Самонавчання у віддалених системах: Google Classroom, Google Meet</p>	<p>МСО1 Тестування МСО2 Дослідницька робота МСО3 Презентація результатів власного медіадослідження МСО4 Підсумковий контроль: іспит</p>
		<p>ОК 6. Культура наукової української</p>	<p>МН1 Групова робота, наукова дискусія, проектний</p>	<p>МСО1 Оцінювання письмових робіт</p>

іншомовні професійні, наукові та навчальні публікації з відповідної тематики.		мови	метод. МН2 Підготовка презентацій з теоретичних питань. МН3 Індивідуальна робота з написання робіт наукового спрямування та підготовки презентацій за темою дисертації.	МСО2 Укладання бібліографії до власного наукового дослідження МСО3 Презентація за темою дисертації МСО4 Захист мініпроєкту за темою дисертації МСО5 Підсумковий контроль: залік
		ОК 7. Англійська мова академічного спрямування	МН1 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН2 Дослідницька робота МН3 Круглий стіл МН4 Мозковий штурм МН5 Навчальна дискусія / дебати МН6 Обмін думками (think-pair-share) МН7 Рольова гра МН8 Творчий метод	МСО1 Звіт за результатами виконання практичних завдань МСО2 Мультимедійна презентація власного дослідження МСО3 Звіт за результатами виконання онлайн курсу "Basics on Writing an Academic Research Article (WARA)" на платформі Canvas МСО4 Підсумковий контроль: екзамен
ПРН 5. Аналізувати газетно-журнальні видання, теле- та радіопрограми, онлайн-середовище, електронні та соціальні медіа, цифрові канали комунікацій на базі сучасних наукових концепцій, методологічних підходів і дослідницьких інструментів.	☐	ОК 1. Філософія науки	МН1. інтерактивні лекції; МН2. практичні заняття; МН3. практико-орієнтоване навчання.	МСО1 – колективні дискусії на аудиторних заняттях, МСО2 – перевірка практичних завдань, МСО3 – письмові опитування (тестування) МСО4 – підсумковий контроль: іспит
		ОК 2. Методологія та методи наукових досліджень	МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Лекції-дискусії МН5 Метод ілюстрацій МН6 Мозковий штурм МН7 Проблемно-пошуковий метод МН8 Творчий метод МН9 Самонавчання у віддалених системах: LecturED, Google Classroom.	МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) МСО2 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) МСО3 Розробка концептуальної карти МСО4 Підсумковий контроль: диференційований залік
		ОК 5. Методика підготовки наукових праць	МН1 проблемна лекція (проблема академічної грамотності, якості академічних текстів на прикладах реальних публікацій); МН2 практичні заняття (у формі імітаційної гри з подачі/рецензування статті у видавництві); МН3 семінар-практикум (з аналізу академічної недоброчесності, текстових запозичень та унікальності наукових праць) із елементами тренінгу МН4 проектне навчання (спрямоване на оволодіння мовним матеріалом, формування певних мовленнєвих навичок та вмінь), у т.ч. із застосуванням системи Grammarly МН5 проектне навчання (індивідуальний дослідницький проєкт з підготовлення наукової статті за структурою IMRaD).	МСО1 оцінювання презентацій дослідження (за обраним фахом наукового дослідження) на тему академічної грамотності та доброчесності МСО2 оцінювання індивідуального дослідницького проєкту з підготовки фахової наукової статті за IMRaD структурою МСО3 Підсумковий контроль: диференційований залік
		ОК 7. Англійська мова	МН1 Аналіз конкретних	МСО1 Звіт за результатами

		академічного спрямування	ситуацій (Case-study) МН2 Дослідницька робота МН3 Круглий стіл МН4 Мозковий штурм МН5 Навчальна дискусія / дебати МН6 Обмін думками (think-pair-share) МН7 Рольова гра МН8 Творчий метод	виконання практичних завдань МСО2 Мультимедійна презентація власного дослідження МСО3 Звіт за результатами виконання онлайн курсу "Basics on Writing an Academic Research Article (WARA)" на платформі Canvas МСО4 Підсумковий контроль: екзамен
		ОК 8. Актуальні концепції масмедіа та соціально-комунікаційних відносин	МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Лекції-дискусії МН5 Навчальна дискусія / дебати МН6 Перехресна дискусія МН7 Проблемний семінар	МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) МСО2 Дослідницька робота МСО3 Науковий звіт МСО4 Підсумковий контроль: екзамен
<i>ПРН 6. Оцінювати етичну відповідальність за отримані результати та їх використання; розуміти відповідальності за академічний плагіат і фальсифікацію наукових результатів; дотримуватися критичних позицій у професійній науковій діяльності, зокрема під час проведення експертиз наукових робіт.</i>	☐	ОК 1. Філософія науки	МН1. інтерактивні лекції; МН2. практичні заняття; МН3. практико-орієнтоване навчання.	МСО1 – колективні дискусії на аудиторних заняттях, МСО2 – перевірка практичних завдань, МСО3 – письмові опитування (тестування) МСО4 – підсумковий контроль: іспит
		ОК 2. Методологія та методи наукових досліджень	МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Лекції-дискусії МН5 Метод ілюстрацій МН6 Мозковий штурм МН7 Проблемно-пошуковий метод МН8 Творчий метод МН9 Самонавчання у віддалених системах: LecturED, Google Classroom.	МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) МСО2 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) МСО3 Розробка концептуальної карти МСО4 Підсумковий контроль: диференційований залік
<i>ПР 7. Усвідомлено користуватися правовими нормами у сфері журналістики та комунікативістик и щодо охорони прав інтелектуальної власності в Україні та світі.</i>	☐	ОК 8. Актуальні концепції масмедіа та соціально-комунікаційних відносин	МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Лекції-дискусії МН5 Навчальна дискусія / дебати МН6 Перехресна дискусія МН7 Проблемний семінар	МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) МСО2 Дослідницька робота МСО3 Науковий звіт МСО4 Підсумковий контроль: іспит
<i>ПРН 8. Організувати наукові дослідження як індивідуально, так і в наукових колективах, планувати роботу свою та колег; формувати об'єкт, предмет, мету, завдання наукових досліджень для осіб, які навчаються, та дослідницьких колективів.</i>	☐	ОК 3. Інноваційна педагогічна діяльність	МН1 Лекції-візуалізації (демонстрація варіантів представлення результатів досліджень) МН2 Пробна лекція (за фахом та обраною аспірантом тематикою) МН3 Робота в "малих групах" (проведення колективних педагогічних експериментів та керування ними) МН4 Самонавчання у віддалених системах: Google Classroom, Zoom, youtube-канал	МСО1 Письмові есе МСО2 Презентація інновацій у педагогічній практиці МСО3 Аналітичний звіт з педагогічного експерименту (на прикладі викладання дисципліни за фахом) МСО4 Мозковий штурм МСО5 Підсумковий контроль: іспит
		ОК 4. Управління науковими проектами	МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота	МСО1 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)

			<p>MН4 Метод ілюстрацій МН5 Мозковий штурм МН6 Обмін думками (think-pair-share) МН7 Практико-орієнтоване навчання МН8 Проектний метод МН9 Творчий метод</p>	<p>МСО2 Розробка дослідницької пропозиції МСО3 Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль) МСО4 Підсумковий контроль: залік</p>
		ОК 9. Сучасні дискурси журналістикознавства	<p>МН1 Проблемні лекції МН2 Практичні заняття МН3 Проектне навчання МН4 Самонавчання у віддалених системах: Google Classroom, Google Meet</p>	<p>МСО1 Тестування МСО2 Дослідницька робота МСО3 Презентація результатів власного медіадослідження МСО4 Підсумковий контроль: іспит</p>
		ОК 2. Методологія та методи наукових досліджень	<p>МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Лекції-дискусії МН5 Метод ілюстрацій МН6 Мозковий штурм МН7 Проблемно-пошуковий метод МН8 Творчий метод МН9 Самонавчання у віддалених системах: LecturED, Google Classroom.</p>	<p>МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) МСО2 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) МСО3 Розробка концептуальної карти МСО4 Підсумковий контроль: диференційований залік</p>
<p><i>ПРН 9. Аналізувати й узагальнювати результати досліджень і робити висновки про закономірності, викладати складні наукові ідеї та аргументувати їх.</i></p>	☐	ОК 1. Філософія науки	<p>МН1. інтерактивні лекції; МН2. практичні заняття; МН3. практико-орієнтоване навчання.</p>	<p>МСО1 – колективні дискусії на аудиторних заняттях, МСО2 – перевірка практичних завдань, МСО3 – письмові опитування (тестування) МСО4 – підсумковий контроль: іспит</p>
		ОК 2. Методологія та методи наукових досліджень	<p>МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Лекції-дискусії МН5 Метод ілюстрацій МН6 Мозковий штурм МН7 Проблемно-пошуковий метод МН8 Творчий метод МН9 Самонавчання у віддалених системах: LecturED, Google Classroom.</p>	<p>МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) МСО2 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) МСО3 Розробка концептуальної карти МСО4 Підсумковий контроль: диференційований залік</p>
		ОК 3. Інноваційна педагогічна діяльність	<p>МН1 Лекції-візуалізації (демонстрація варіантів представлення результатів досліджень) МН2 Пробна лекція (за фахом та обраною аспірантом тематикою) МН3 Робота в "малих групах" (проведення колективних педагогічних експериментів та керування ними) МН4 Самонавчання у віддалених системах: Google Classroom, Zoom, youtube-канал</p>	<p>МСО1 Письмові есе МСО2 Презентація інновацій у педагогічній практиці МСО3 Аналітичний звіт з педагогічного експерименту (на прикладі викладання дисципліни за фахом) МСО4 Мозковий штурм МСО5 Підсумковий контроль: іспит</p>
		ОК 4. Управління науковими проектами	<p>МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Метод ілюстрацій МН5 Мозковий штурм МН6 Обмін думками (think-pair-share) МН7 Практико-орієнтоване навчання</p>	<p>МСО1 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) МСО2 Розробка дослідницької пропозиції МСО3 Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль) МСО4 Підсумковий</p>

		МН8 Проектний метод МН9 Творчий метод	контроль: залік
ОК 7. Англійська мова академічного спрямування		МН1 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН2 Дослідницька робота МН3 Круглий стіл МН4 Мозковий штурм МН5 Навчальна дискусія / дебати МН6 Обмін думками (think-pair-share) МН7 Рольова гра МН8 Творчий метод	МСО1 Звіт за результатами виконання практичних завдань МСО2 Мультимедійна презентація власного дослідження МСО3 Звіт за результатами виконання онлайн курсу "Basics on Writing an Academic Research Article (WARA)" на платформі Canvas МСО4 Підсумковий контроль: екзамен
ОК 8. Актуальні концепції масмедіа та соціально-комунікаційних відносин		МН1 Інтерактивні лекції МН2 Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) МН3 Дослідницька робота МН4 Лекції-дискусії МН5 Навчальна дискусія / дебати МН6 Перехресна дискусія МН7 Проблемний семінар	МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) МСО2 Дослідницька робота МСО3 Науковий звіт МСО4 Підсумковий контроль: екзамен
ОК 9. Сучасні дискурси журналістикознавства		МН1 Проблемні лекції МН2 Практичні заняття МН3 Проектне навчання МН4 Самонавчання у віддалених системах: Google Classroom, Google Meet	МСО1 Тестування МСО2 Дослідницька робота МСО3 Презентація результатів власного медіадослідження МСО4 Підсумковий контроль: іспит
ОК 6. Культура наукової української мови		МН1 Групова робота, наукова дискусія, проектний метод. МН2 Підготовка презентацій з теоретичних питань. МН3 Індивідуальна робота з написання робіт наукового спрямування та підготовки презентацій за темою дисертації.	МСО1 Оцінювання письмових робіт МСО2 Укладання бібліографії до власного наукового дослідження МСО3 Презентація за темою дисертації МСО4 Захист мініпроекту за темою дисертації МСО5 Підсумковий контроль: залік